

Ikt. sz.: GAB/26-4/2017.

GAB-13/2017. sz. ülés
(GAB-94/2014-2018. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Gazdasági bizottságának**
2017. május 23-án, kedden 11 óra 05 perckor
az Országház főemelet 37. számú tanácstermében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Az ülés megnyitása, a határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása</i>	5
<i>Egyes törvényeknek a közérdekű nyugdíjas szövetkezetek létrehozásával összefüggő módosításáról szóló T/15558. számú törvényjavaslat</i>	
<i>(Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)</i>	5
<i>Egyes adótörvények és más kapcsolódó törvények módosításáról szóló T/15428. számú törvényjavaslat</i>	
<i>(Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)</i>	7
<i>A társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény módosításáról szóló T/... számú törvényjavaslat</i>	
<i>(Döntés bizottsági önálló indítvány benyújtásáról)</i>	10
<i>Az elnök hozzászólása</i>	10
<i>Izer Norbert hozzászólása</i>	11
<i>Határozathozatal</i>	11
<i>Budai Gyula korábbi elszámoltatási és korrupcióellenes kormánybiztos, valamint Csordás Mihály, Tüttő Kata, dr. Danes Gábor és Szonntag Andor, a Tender Bizottság tagjainak meghallgatása az Európai Csalási Elleni Hivatalnak (OLAF) a 4-es metró beruházásáról készült elmarasztaló jelentése kapcsán</i>	11
<i>Csordás Mihály meghallgatása</i>	11
<i>Csordás Mihály hozzászólása</i>	11
<i>Kérdések, vélemények, válaszok</i>	12
<i>További kérdések, vélemények, válaszok</i>	14
<i>Budai Gyula korábbi elszámoltatási és korrupcióellenes kormánybiztos meghallgatása</i>	16
<i>Budai Gyula hozzászólása</i>	16
<i>Kérdések, hozzászólások</i>	18
<i>Budai Gyula válasza</i>	21
<i>Az elnök összegzése</i>	23
<i>Magyarország 2018. évi központi költségvetéséről szóló T/15381. számú törvényjavaslat</i>	
<i>(Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)</i>	24
<i>Hozzászólások</i>	25
<i>Dr. Adorján Richárd reflexiója</i>	30
<i>Kérdések, válaszok, határozathozatalok</i>	31
<i>Az ülés berekesztése</i>	34

Napirendi javaslat

1. Egyes törvényeknek a közérdekű nyugdíjas szövetkezetek létrehozásával összefüggő módosításáról szóló T/15558. számú törvényjavaslat
(Kósa Lajos (Fidesz), Harrach Péter (KDNP), Dr. Czomba Sándor, Dr. Turi-Kovács Béla (Fidesz) képviselők önálló indítványa)
(Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)
(Kijelölt bizottság)
2. Egyes adótörvények és más kapcsolódó törvények módosításáról szóló T/15428. számú törvényjavaslat
(Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)
(Kijelölt bizottság)
3. Budai Gyula korábbi elszámoltatási és korrupcióellenes kormánybiztos, valamint Csordás Mihály, Tüttő Kata, dr. Dancs Gábor és Szonntag Andor, a Tender Bizottság tagjainak meghallgatása az Európai Csalás Elleni Hivatalnak (OLAF) a 4-es metró beruházásáról készült elmarasztaló jelentése kapcsán
4. Magyarország 2018. évi központi költségvetéséről szóló T/15381. számú törvényjavaslat
(Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)
(Vitához kapcsolódó bizottság)
5. A társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény módosításáról szóló T/... számú törvényjavaslat
(Döntés bizottsági önálló indítvány benyújtásáról)
6. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: Bánki Erik (Fidesz), a bizottság elnöke
Dr. Czomba Sándor (Fidesz), a bizottság alelnöke

Tóth Csaba (MSZP), a bizottság alelnöke
 Dr. Galambos Dénes (Fidesz)
 Hadházy Sándor (Fidesz)
 Riz Gábor (Fidesz)
 Hollik István (KDNP)
 Volner János (Jobbik)

Helyettesítési megbízást adott

Bencsik János (Fidesz) Riz Gábornak (Fidesz)
 Manninger Jenő (Fidesz) Hadházy Sándornak (Fidesz)
 Dr. Mengyi Roland (Fidesz) Bánki Eriknek (Fidesz)
 Tiffán Zsolt (Fidesz) dr. Galambos Dénesnek (Fidesz)
 Hollik István (KDNP) távozása után dr. Czomba Sándornak (Fidesz)
 Dr. Szakács László (MSZP) Tóth Csabának (MSZP)

A bizottság titkársága részéről

Dr. Palkó Katalin, a bizottság főtanácsadója
 Dr. Bósi Ferenc, a bizottság munkatársa

Meghívottak

Hozzászólók

Dr. Moskó Mónika főosztályvezető-helyettes (Nemzetgazdasági Minisztérium)
 Budai Gyula korábbi elszámoltatási és korrupcióellenes kormánybiztos
 Csordás Mihály, a Tender Bizottság tagja
 Izer Norbert helyettes államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium)
 Dr. Adorján Richárd helyettes államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium)

Megjelent

Ritter Imre német nemzetiségi szószóló

(Az ülés kezdetének időpontja: 11 óra 05 perc.)

Az ülés megnyitása, a határozatképeség megállapítása, a napirend elfogadása

BÁNKI ERIK (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Köszöntöm a jelenlévőket. A Gazdasági bizottság mai ülését megnyitom. Képviselőtársaim írásban előre megkapták a mai ülésre szóló napirendet, amelyben módosítást javasolnék. Az eredetileg 2. sorszámú szereplő javaslatot 1. napirendként tárgyalnánk, tehát a nyugdíjas szövetkezetek létrehozásával összefüggő törvényjavaslatot; az eredeti 4. napirend, az egyes adótörvények és más kapcsolódó törvények módosításáról szóló törvényjavaslat lenne a 2. napirend; és utána folytatnánk, az eredeti 1. napirend lenne a 3., az eredeti 3. napirend lenne a 4. napirend, az 5. és a 6. napirend pedig maradna. Kérdezem, ehhez képest van-e egyéb módosítási javaslat képviselőtársaim részéről. *(Senki sem jelentkezik.)*

Amennyiben nincs, akkor aki ezzel a módosítással a mai ülés napirendjét elfogadja, kérem, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* Köszönöm szépen.

Egyhangú döntéssel fogadta el a bizottságunk a mai ülés napirendjét.

A jelenléti ív alapján megállapítom, hogy bizottságunk határozatképes, így megkezdheti a munkáját.

Egyes törvényeknek a közérdekű nyugdíjas szövetkezetek létrehozásával összefüggő módosításáról szóló T/15558. számú törvényjavaslat (Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)

Akkor a módosításokkal együtt elsőként az egyes törvényeknek a közérdekű nyugdíjas szövetkezetek létrehozásával összefüggő módosításáról szóló törvényjavaslat részletes vitáját folytatjuk le. Az előterjesztők képviseletében Czomba Sándor alelnök úr van jelen, így majd őt kérem meg, hogy a módosító indítvány kapcsán mondjon nekünk előterjesztői álláspontot. A kormány részéről pedig dr. Moskó Mónika főosztályvezető-helyettesét köszöntöm az NGM részéről.

Javaslom, hogy két szakaszban folytassuk le a vitát. Van-e ezzel kapcsolatban valakinek ellenvetése? *(Senki sem jelentkezik.)* Amennyiben nincs, akkor javaslom, hogy a részletes vita első szakaszában állapítsuk meg, hogy a benyújtott dokumentum megfelel a házszabályi rendelkezések 44. § (1) bekezdésében foglaltaknak. Aki ezzel egyetért, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* Köszönöm szépen.

A bizottság egyhangú döntésével döntött a megfelelőségéről, így a részletes vita első szakaszát lezárjuk.

Áttérünk a második szakaszra, amelynek keretében módosító indítványokról kell döntenünk. Megkérem majd a főosztályvezető-helyettes asszonyt, hogy tárcaálláspontot mondjon, Czomba Sándor alelnök urat pedig, hogy előterjesztői véleményt mondjon a módosító indítványokhoz.

Az 1. ajánlási számon Varga Gábor képviselő úr indítványa szerepel, amely összefügg a 2., 3., 4., 5., 6., 7., 15., 16., 17., 18. és 19. ajánlási számon szereplő indítványokkal. Kérdezem a tárca álláspontját.

DR. MOSKÓ MÓNIKA főosztályvezető-helyettes (Nemzetgazdasági Minisztérium): A tárca támogatja.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Az előterjesztőt kérdezem.

DR. CZOMBA SÁNDOR (Fidesz) előterjesztő: Köszönöm szépen. Az előterjesztő támogatja, azzal a kiegészítéssel, hogy a 7. pont tekintetében a Gazdasági bizottságnak is van egy módosítója és azt javasoljuk, hogy a bizottsági módosítóban kezeljük ezt a kérdést. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen, alelnök úr. Akkor úgy hozzuk meg a döntést, hogy változtatással fenntartjuk az indítványt. Tehát akkor kérdezem ezek után, hogy ki az, aki Varga Gábor módosító indítványait támogatja. Kérem, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* Köszönöm szépen, 10 igen szavazat. Aki nem támogatja? *(Szavazás.)* 2 nem szavazat. 10 igen szavazattal, 2 nem ellenében a bizottság elfogadta a javaslatot.

A 8. ajánlási számon szintén Varga Gábor képviselő úr indítványa szerepel. Kérdezem a tárcza álláspontját.

DR. MOSKÓ MÓNIKA főosztályvezető-helyettes (Nemzetgazdasági Minisztérium): A tárcza támogatja.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Az előterjesztőt kérdezem.

DR. CZOMBA SÁNDOR (Fidesz) előterjesztő: Az előterjesztő támogatja.

ELNÖK: Köszönöm szépen, az előterjesztő is támogatja. A bizottság tagjait kérdezem, hogy ki az, aki az indítványt támogatja. Kérem, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* 10 igen szavazat. Aki nem támogatja? *(Szavazás.)* 2 nem. Ki az, aki tartózkodott? *(Senki sem jelentkezik.)* 10 igen szavazattal, 2 nem ellenében a bizottság támogatja az indítványt.

A 9. ajánlási számon Heringes Anita képviselő asszony indítványa szerepel. Kérdezem a tárcza álláspontját.

DR. MOSKÓ MÓNIKA főosztályvezető-helyettes (Nemzetgazdasági Minisztérium): A tárcza nem támogatja.

ELNÖK: Köszönöm. Az előterjesztőt kérdezem.

DR. CZOMBA SÁNDOR (Fidesz) előterjesztő: Nem támogatjuk.

ELNÖK: A bizottság tagjait kérdezem, ki az, aki támogatja az indítványt. *(Szavazás.)* 2 igen szavazat. Ki az, aki nem támogatja? *(Szavazás.)* 10 nem szavazat. Ki az, aki tartózkodott? *(Senki sem jelentkezik.)* 2 igen szavazattal és 10 nem szavazat ellenében a bizottság nem támogatja a javaslatot.

Miután Varga Gábor képviselő úr indítványairól már szavaztunk, így véget értek az egyéni képviselői módosító indítványok. Ahogy jelezte az alelnök úr is, van egy bizottsági módosító indítvány, amelynek a benyújtására teszek javaslatot. Kérdezem a tárcza álláspontját.

DR. MOSKÓ MÓNIKA főosztályvezető-helyettes (Nemzetgazdasági Minisztérium): A tárcza támogatja.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Az előterjesztő már nyilatkozott korábban, hogy támogatja. Ki az, aki az indítvány benyújtását támogatja? *(Szavazás.)* 10 igen szavazat. Ki az, aki nem támogatja? *(Szavazás.)* 2 nem. Ki az, aki tartózkodott? *(Szavazás.)* 1

tartózkodás. 10 igen szavazattal, 2 nem ellenében, 1 tartózkodás mellett a bizottság úgy döntött, hogy a módosító indítványt benyújtja.

Most döntenünk kell a részletes vita lezárásáról. Aki a javaslatomat elfogadja, kérem, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* 10 igen szavazat. Ki az, aki nem támogatja? *(Szavazás.)* 2 nem szavazat. Ki tartózkodott? *(Senki sem jelentkezik.)* 10 igen szavazattal, 2 nem ellenében a bizottság lezárta a részletes vitát.

Most a részletes vitáról szóló jelentés elfogadásáról kérek egy szavazást. Aki támogatja, kérem, jelezze! *(Szavazás.)* 10 igen szavazat. Ki az, aki nem támogatja? *(Szavazás.)* 2 nem szavazat. Ki az, aki tartózkodott? *(Szavazás.)* 1 tartózkodás. 10 igen szavazattal, 2 nem ellenében, 1 tartózkodás mellett a bizottság a részletes vitáról szóló jelentés elfogadásáról is döntött. Köszönöm szépen a főosztályvezető-helyettes asszonynak, hogy eljött és segítette a munkánkat.

**Egyes adótörvények és más kapcsolódó törvények módosításáról
szóló T/15428. számú törvényjavaslat
(Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)**

Áttérünk a következő napirendre, amelynek keretében egyes adótörvények és más kapcsolódó törvények módosításáról szóló törvényjavaslat részletes vitájára kerül sor. Köszöntöm Izer Norbert helyettes államtitkár urat és kolléganőjét. Kérem, hogy majd segítsenek bennünket a módosító indítványok kapcsán!

Javaslom, hogy ez esetben is két szakaszban folytassuk le a részletes vitát. Van-e ez ellen kifogása bárkinek? *(Senki sem jelentkezik.)* Nincs.

Javaslom, hogy a részletes vita első szakaszában állapítsuk meg, hogy a törvényjavaslat megfelel a házszabályi rendelkezések 44. § (1) bekezdésében foglaltaknak. Aki ezzel egyetért, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* Köszönöm szépen.

A bizottság egyhangú döntésével döntött a megfelelőségéről, így a részletes vita első szakaszát lezárjuk.

Áttérünk a részletes vita második szakaszára, amelynek keretében képviselői módosító indítványokról kell döntenünk.

Elsőként, 1. ajánlási számon Schmuck Erzsébet, Sallai R. Benedek és Hadházy Ákos képviselők indítványa szerepel. Kérdezem a helyettes államtitkár úrtól, hogy mi a tárca álláspontja.

IZER NORBERT helyettes államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium): Az előterjesztő nem támogatja ezt a javaslatot.

ELNÖK: Köszönöm szépen. A bizottság tagjait kérdezem, ki az, aki támogatja az indítványt. *(Senki sem jelentkezik.)*

Senki nem támogatja az indítványt.

A 2. ajánlási számon Szabó Tímea képviselő asszony indítványa szerepel. Kérdezem az előterjesztőt.

IZER NORBERT helyettes államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium): Az előterjesztő nem támogatja ezt a javaslatot.

ELNÖK: Köszönöm szépen. A bizottság tagjait kérdezem, ki az, aki támogatja az indítványt. *(Senki sem jelentkezik.)*

Senki sem támogatja az indítványt.

A 3. ajánlási számon Schmuck Erzsébet, Szél Bernadett, Sallai R. Benedek és dr. Hadházy Ákos képviselők indítványa szerepel. Kérdezem a tárca álláspontját.

IZER NORBERT helyettes államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium): Nem támogatjuk ezt a javaslatot.

ELNÖK: Köszönöm szépen. A bizottság tagjait kérdezem, ki az, aki támogatja az indítványt. *(Senki sem jelentkezik.)*

Senki nem támogatja az indítványt.

A 4. ajánlási számon szintén Szabó Tímea képviselő asszony indítványa szerepel. Kérdezem az előterjesztőt.

IZER NORBERT helyettes államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium): Nem támogatjuk.

ELNÖK: Köszönöm. A bizottság tagjait kérdezem, ki az, aki támogatja az indítványt. *(Senki sem jelentkezik.)*

Senki nem támogatja az indítványt.

A 6. ajánlási számon szintén Szabó Tímea képviselő asszony indítványa szerepel. Kérdezem az előterjesztőt.

IZER NORBERT helyettes államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium): Nem támogatjuk ezt a javaslatot.

ELNÖK: Köszönöm. A bizottság tagjait kérdezem, ki az, aki támogatja az indítványt. *(Senki sem jelentkezik.)*

Senki nem támogatja az indítványt.

A 6-os összefüggött a 7-essel, tehát arról nem kell szavaznunk.

A 8. ajánlási számon Schmuck Erzsébet és képviselőtársai indítványa szerepel. Kérdezem az előterjesztőt.

IZER NORBERT helyettes államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium): Nem támogatjuk.

ELNÖK: Köszönöm. A bizottság tagjait kérdezem, ki az, aki támogatja az indítványt. *(Senki sem jelentkezik.)*

Senki nem támogatja az indítványt.

A 9. ajánlási számon Fodor Gábor képviselő úr indítványa szerepel, amely összefügg a 11. ajánlási számon szereplő indítvánnyal. Kérdezem az előterjesztőt.

IZER NORBERT helyettes államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium): Nem támogatjuk ezt a javaslatot.

ELNÖK: Köszönöm szépen. A bizottság tagjait kérdezem, ki az, aki támogatja az indítványt. *(Senki sem jelentkezik.)*

Senki nem támogatja az indítványt.

A 10. ajánlási számon szintén Fodor Gábor képviselő úr indítványa szerepel, amely összefügg a 12. ajánlási számon szereplő indítvánnyal. Kérdezem az előterjesztőt.

IZER NORBERT helyettes államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium): Nem támogatjuk ezt a javaslatot.

ELNÖK: Köszönöm szépen. A bizottság tagjait kérdezem, ki az, aki támogatja az indítványt. *(Senki sem jelentkezik.)*

Senki nem támogatja az indítványt.

A 13. ajánlási számon Bodó Sándor képviselő úr indítványa szerepel, amely összefügg a 14., 15. és 16. ajánlási számon szereplő indítványokkal. Kérdezem az előterjesztőt.

IZER NORBERT helyettes államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium): Ezeket az indítványokat támogatjuk.

ELNÖK: Köszönöm szépen. A bizottság tagjait kérdezem, ki az, aki támogatja ezeket az indítványokat. Kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* Köszönöm. 10 igen szavazat. Ki az, aki nem támogatja? *(Szavazás.)* 3 nem szavazat. 10 igen szavazattal, 3 nem ellenében a bizottság tagjai támogatták Bodó Sándor képviselő úr indítványait.

A 17. ajánlási számon Schmuck Erzsébet és képviselőtársai indítványa szerepel, amely összefügg a 18. sorszámon szereplő indítvánnyal. Kérdezem az előterjesztőt.

IZER NORBERT helyettes államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium): Ezeket a javaslatokat nem támogatjuk.

ELNÖK: Köszönöm szépen. A bizottság tagjait kérdezem, ki az, aki támogatja az indítványokat. *(Senki sem jelentkezik.)*

Senki nem támogatja ezeket az indítványokat.

A 19. ajánlási számon szintén Schmuck Erzsébet és képviselőtársai indítványa szerepel, amely összefügg a 20. ajánlási számon szereplő indítvánnyal. Kérdezem az előterjesztőt.

IZER NORBERT helyettes államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium): Nem támogatja ezt a javaslatot.

ELNÖK: Köszönöm szépen. A bizottság tagjait kérdezem, ki az, aki támogatja az indítványt. *(Senki sem jelentkezik.)*

Senki nem támogatja az indítványt.

Ezzel az egyéni képviselői módosító indítványokról történő szavazás végére értünk. Van egy bizottsági módosítóindítvány-tervezet. Erről kérdezem az előterjesztőt.

IZER NORBERT helyettes államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium): Támogatjuk.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Ki az, aki támogatja a bizottsági módosító indítvány benyújtását? Kérem, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* 10 igen szavazat. Ki az, aki nem támogatja? *(Szavazás.)* 2 nem szavazat. Ki az, aki tartózkodott? *(Senki sem jelentkezik.)* 10 igen szavazattal, 2 nem ellenében a bizottság döntött arról, hogy benyújtja a módosító indítványát.

Ezzel a részletes vita második szakaszának a lezárására teszek javaslatot. Ki az, aki ezt az indítványt támogatja? Kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* 10 igen szavazat. Ki az, aki nem támogatja? *(Szavazás.)* 3 nem szavazat. 10 igen szavazattal, 3 nem ellenében a bizottság döntött a részletes vita lezárásáról.

Most pedig a részletes vitáról szóló jelentés elfogadására teszek javaslatot. Ki az, aki ezt a javaslatomat támogatja? Kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* 10 igen szavazat. Ki az, aki nem támogatja? *(Szavazás.)* 3 nem szavazat.

A bizottság 10 igen szavazattal és 3 nem ellenében támogatta a részletes vitáról szóló jelentés elfogadására tett javaslatomat. Így a 2. napirendi pont végére is értünk.

Mivel elég gyors tempóban haladtunk, én javasolom, hogy tegyünk egy módosítást. Tehát az eredetileg 4. napirend... *(Jelzésre.)* Csordás úr megérkezett közben. Amennyiben képviselőtársaim egyetértenek egy módosítással, az eredetileg 5. sorszámú szereplő napirendet, a társasági adóról és osztalékadóról szóló 1996. évi CXXXI. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat benyújtására vonatkozóan, javasolnám előrehozni 3. napirendnek. Van-e ezzel kapcsolatban valakinek más véleménye. *(Senki sem jelentkezik.)*

Aki a javaslatommal egyetért, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* Köszönöm szépen. 12 igen szavazat. Ellenvélemény? *(Senki sem jelentkezik.)* Tartózkodás? *(Senki sem jelentkezik.)*

Ellenvélemény, tartózkodás nem volt, akkor ez azt jelenti, hogy egyhangú döntéssel fogadtuk el a javaslatot.

A társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény módosításáról szóló T/... számú törvényjavaslat (Döntés bizottsági önálló indítvány benyújtásáról)

Akkor így áttérnék az eredetileg 5. számon szereplő napirendünkre. A helyettes államtitkár urat megkérném, hogy maradjon ennél a napirendnél is, hiszen majd kérném a tárca véleményét a törvényjavaslattal kapcsolatban.

Az elnök hozzászólása

Képviselőtársaim előre megkapták a törvényjavaslat tervezetét, amelynek a lényege alapvetően az, hogy egyrészt pontosításokat tartalmaz. A legfontosabb része talán az, hogy a látvány-csapatsportágak közé beemeli a röplabdát mint sportágat. Ha képviselőtársaim láttak különösen női vagy strandröplabda női mérkőzést, akkor azt gondolom, nem lehet kérdés, hogy ez látványos, tehát látvány-csapatsportágról beszélünk. Az első alkalommal, amikor 2010-ben a törvényjavaslat benyújtásra került, akkor magának a sporttörvénynek volt egy definíciója, amely a látvány-csapatsportágakat definiálta, és abba öt csapatsportág tartozott bele, így a röplabda akkor kimaradt a támogatott körből.

Azt gondolom, hogy az elmúlt időszakban elért eredmények, az utánpótlás-nevelés erősödése mindenképpen arra predesztinálja ezt a sportágat is, hogy ugyanazokat a lehetőségeket és ugyanazokat a támogatásokat kapja meg, mint a másik öt csapatsportág, a labdarúgás, a vízilabda, a jégkorong, a kosárlabda és a kézilabda. Ezért ha ezt a törvényjavaslatot a parlament elfogadja, akkor a röplabda is bekerülhet a kiemelten támogatott látvány-csapatsportágak közé.

Jelenleg is 210 klub keretei között van lehetőség arra, hogy ezt a sportágat űzzék a sportolók; 1200 iskolai röplabdacsapat van országsszerte és közel 15 ezer gyerek sportol. Tehát azt gondolom, hogy a számok is önmagukért beszélnek.

Az pedig, hogy a labdarúgáshoz hasonlóan hosszú idő után, de nem 44 év után, hanem ha jól emlékszem, 20 év után, 2015-ben és 2017-ben is kijutott a női csapatunk az Európa Bajnokságra, azt mutatja, hogy nemcsak az utánpótlás-nevelés, hanem az élsport terén is versenyképesek vagyunk.

Arra kérem tehát képviselőtársaimat, hogy ezt a törvényjavaslatot a bizottság nyújtsa be. Van-e ezzel kapcsolatban valakinek kérdése, észrevétele? *(Senki sem jelentkezik.)* Amennyiben nincs, kérdezem a helyettes államtitkár urat, hogy a kormány vagy a tárca részéről mi az álláspontjuk.

Izer Norbert hozzászólása

IZER NORBERT helyettes államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium):
Tárcaálláspontot tudok mondani: támogatjuk ezt a javaslatot.

Határozathozatal

ELNÖK: Köszönöm szépen. A bizottság tagjait kérdezem: ki az, aki támogatja a törvényjavaslat benyújtását. Kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* 10 igen szavazat. Ki az, aki nem támogatja? *(Senki sem jelentkezik.)* Ki az, aki tartózkodott? *(Szavazás.)* 3 tartózkodás.

10 igen szavazattal, 3 tartózkodás mellett a bizottság úgy döntött, hogy a törvényjavaslatot benyújtja. Akkor így az eredetileg ötösként szereplő, a módosítás szerint 3. napirendi ponttal végeztünk.

Budai Gyula korábbi elszámoltatási és korrupcióellenes kormánybiztos, valamint Csordás Mihály, Tüttö Kata, dr. Dancs Gábor és Szonntag Andor, a Tender Bizottság tagjainak meghallgatása az Európai Csalási Elleni Hivatalnak (OLAF) a 4-es metró beruházásáról készült elmarasztaló jelentése kapcsán

A 4. napirendi pontunkra térünk rá, melynek keretében Budai Gyula korábbi elszámoltatási és korrupcióellenes kormánybiztos, valamint Csordás Mihály, Tüttö Kata, dr. Dancs Gábor, Szonntag Andor meghallgatására tettünk kísérletet a mai nap során, akik a fővárosi Tender Bizottság tagjai voltak.

A meghívottak tekintetében Tüttö Katától választ sem kaptunk. Dancs Gábortól kaptunk egy levelet, amelyben jelezte, hogy most nem jön a bizottság elé, mert ügyészségi vizsgálat és nyomozás folyik az ügyben, amelyben ő is több alkalommal kihallgatásra került tanúként, ezért azt gondolja, hogy amíg nem zárul le az ügyészségi nyomozás szakasza, addig nem jön a bizottság elé, mert olyan információkat nem közöl, amiket egyébként a nyomozás szempontjából és a nyomozás érdeke miatt nem közölhet. Azt együttműködéseként jelezte, az ellen nincs kifogása, hogy a büntetőeljárásban tett tanúvallomás jegyzőkönyvét a bizottság megkapja, nyilván amennyiben a bizottság azt megkaphatja. Tehát ehhez a levelével együtt hozzájárult, illetve jelezte, hogy amennyiben lezárul a nyomozás, utána a bizottság rendelkezésére áll.

Csordás Mihály meghallgatása

Szonntag Andortól sem kaptunk választ, viszont Csordás Mihály úr jelezte, hogy eljön. El is jött, köszönöm szépen. Illetve Budai Gyula is jelezte, hogy készséggel áll a bizottság rendelkezésére. Ő is rövidesen megérkezik, ezért azt javaslom, hogy a meghallgatást kezdjük Csordás Mihály úrral. Köszöntöm a bizottság előtt, Csordás úr, és meg is adom önnek a szót.

Csordás Mihály hozzászólása

CSORDÁS MIHÁLY, a Tender Bizottság tagja: Köszönöm szépen, elnök úr. Igazából nem tudom, hogy milyen kérdésekre készüljek, nem is tudtam, a meghívóból se derült ki.

Annyit magamról elmondanék, hogy 2007 karácsonyáig voltam a Fővárosi Önkormányzatnál köztisztviselő. Ebben az időszakban, amiről szó lehet, ügyosztályvezetőként szerepeltem, tehát köztisztviselőként, és ebből a tisztségemből kifolyólag különféle tenderbizottságokban részt kellett hogy vegyek. Gondolom, ezzel kapcsolatban lesznek kérdések, de hogy konkrétan milyen szerződés, majd elhangzik, és ha tudok, akkor válaszolok. Elég régen volt.

Kérdések, vélemények, válaszok

ELNÖK: Köszönöm szépen, Csordás úr. Nyilvánvalóan az előző meghallgatás alkalmával került elő az, hogy a Tender Bizottság tagjai koordinálták azokat a közbeszerzéseket, amelyek a 4-es metró építésével kapcsolatban kiírásra kerültek.

Azt bizonyára ön is tudja, hogy az alapjelentés számos ponton fogalmazott meg kritikát, illetve számos ponton élt azzal a gyanúval, hogy bizonyos közbeszerzések esetében nem tartották be a törvényi előírásokat, illetve több közbeszerzés esetén fordult elő az, hogy nem a legjobb ajánlattevő került ki győztesen az eljárásból. És nyilvánvalóan azt is megállapította, hogy olyan súlyos előkészítetlenségek voltak a beruházás kapcsán, amelyek következtében több 10 milliárd forintnyi kötbért kellett kifizetni a megrendelőnek, de elsősorban a szabálytalan pénzfelhasználással kapcsolatban vetett fel problémákat.

Azt gondoltuk, hogy a Tender Bizottságnak, miután a közbeszerzési eljárások koordinálásáért felelt a Fővárosi Közgyűlésben, kellett tudnia azokat a részleteket, amelyek rávilágíthatnak arra, hogy ezekben a közbeszerzésekben, amelyeket az OLAF is kiemelt a vizsgálati jelentésében, vajon miért nem tartották be a törvényi előírásokat. Milyen utasításokat kaptak akár önök, a Tender Bizottság tagjai, vagy a BKV, illetve a metróberuházást irányító cég vezetői a Fővárosi Közgyűlés vezetőitől?

Milyen kifejezett politikai utasítások hangzottak el annak érdekében, hogy bizonyos kivitelezőket vagy bizonyos beszállítókat kelljen kiválasztani az eljárások során? Illetve hogyan fordulhatott elő olyan helyzet, miszerint egy műszaki ellenőr egy tárgyaláson ülhetett a megbízó képviselőjében és a kivitelező képviselőjében is, ami egy nyilvánvaló összeférhetetlenség? Tehát nagyon sok problémát vetett fel maga az OLAF-jelentés.

Mi azt szeretnénk megtudni, hogy kik a politikai felelősök azokért a döntésekért, amelyek következtében 166 milliárd forint felhasználását jogszerűtlennek, illetve törvénybe ütközőnek állapította meg az OLAF, és amely kapcsán Magyarországnak súlyos 10 milliárdos visszafizetési kötelezettségei eredhetnek ebből. Ennek szeretnénk a végére járni.

Tehát ha bármi olyan információval rendelkezik, ami a Tender Bizottság munkáját illeti, annak egyáltalán a felállítását, hogy miért volt szükség rá, a munkáját, hogy mit végeztek, milyen rendszerességgel dolgoztak, milyen utasításokat kaptak. Milyen ráhatásuk volt a közbeszerzési eljárások menetére? Kértek-e önöktől véleményt a közbeszerzési eljárásokkal kapcsolatban? Befolyásolhatták-e önök a közbeszerzési eljárások végeredményét, illetve kaptak-e olyan utasítást, ami a közbeszerzési eljárások eredményének az irányítására vonatkozott? Én ezekre szeretnék öntől választ kapni.

Nyilvánvalóan ez egy meghallgatás, tehát mi nem egy vizsgálóbizottság vagyunk, hanem a parlament Gazdasági bizottsága szeretné azt tudni, hogy egy ilyen súlyos csalássorozatban kinek milyen szerepe lehetett. A mi dolgunk elsősorban az, hogy a politikai felelősség megállapítása tekintetében minél több információt gyűjtsünk be, illetve minél több információval rendelkezünk annak érdekében, hogy Magyarország visszafizetési kötelezettsége minél alacsonyabb mértékű legyen majd a végén.

Van-e egyéb kérdés képviselőtársaim részéről. *(Senki sem jelentkezik.)* Nincs. Akkor első körben azt szeretném kérni, hogy a most elhangzottakra adjon választ, Csordás úr, és utána, ha van egyéb kérdés, akkor képviselőtársaimnak megadom a szót. *(Budai Gyula megérkezik a bizottság ülésére.)*

CSORDÁS MIHÁLY, a Tender Bizottság tagja: Köszönöm szépen. Egy egyszerű kérdésre válaszolok. Említette az elnök úr, hogy ugyanazon az ülésen itt is, ott is ott ült

a mérnök képviselő. Ezt éppen mi tettük szóvá, hogy ez így nem működhet tovább. Amit lehetett, ennyit tudtunk megtenni, hogy figyelmeztettük, felhívtuk a figyelmet, hogy ez így nem működik tovább. Ennyi ráhatásunk volt.

A Tender Bizottságot pedig a BKV és a főváros között megkötött megállapodás valamelyik melléklete szabályozta, hogy hogyan kell létrehozni. Ebben az szerepelt, hogy kettő fő BKV-s és négy fő fővárosi delegált szerepel a Tender Bizottságban.

A fővárosi delegáltak kijelölése, most nem tudom, hogy főpolgármesteri vagy főpolgármester-helyettesi hatáskör volt, de minden esetben magas vezetői hatáskör volt, tehát nem az ügyosztály feladata volt. Azt úgy általában elvárták, hogy én legyenek ott, tehát az ügyosztályvezető vegyen részt a Tender Bizottságban. Így kerültem én mindig bele, ha akartam, ha nem, tehát részt vettem több tender bizottsági ülésen is. A kiíró általában a BKV volt. Egy esetben, a járműtender esetében kizárólag a BKV volt a beruházó is, tehát ő írta ki a tendereljárást. A többi esetben a DBR Metro Projekt Igazgatóság készítette elő. Most azt mondom, a jelentésből kiderül, hogy pár fővel voltak, tehát inkább a mérnök szerepe volt itt domináns. Tehát az a hat-hét fő, aki a DBR Metro Projekt Igazgatóságán dolgozott, igazából ilyen szerepre nem volt felkészülve, és nem is volt alkalmas. Ez szerepel a jelentésben is. Ezzel, azt hiszem, semmi újat nem mondok.

Tehát a főváros részéről meg az volt az eljárás, hogy az ügyosztály részéről volt egy bizottsági tag, illetve most nem tudom, de azt hiszem, projektvégrehajtó egység, onnan szerepelt egy másik tag. A másik kettő kapcsán pedig azt hiszem, a két párt jelölt ki egy-egy személyt. Tehát ők nem köztisztviselők voltak a bizottságban, hanem inkább politikusok, ha jól emlékszem.

Még annyit hozzátennék, hogy a tender bizottsági előírásban is szerepelt, hogy hogyan kell felállítani. Tehát a Tender Bizottság előtt működött egy szakértői bizottság, amelyiknek az volt a dolga, hogy nézze át az ajánlatokat, tegye meg az észrevételeit, a kifogásait. Tehát gyakorlatilag készítse elő a Tender Bizottság számára azt, hogy határozatot tudjon hozni a tenderekről. Ebben a bizottságban is általában részt vett a közlekedési ügyosztály képviselője, most csak magunkról tudok beszélni. Ezt én mindig szerettem, mert jobb azt tudni, hogy mi van az előkészítő bizottságban, mi hangzik el, ha az ember elmegy egy tenderbizottságra. Tehát a mérnök szakvéleményét kapta meg végül a Tender Bizottság, és ez alapján, hogy mondjam, olyan ráhatása biztos, hogy nem volt, legalábbis ahol én ott voltam, hogy ezt meg lehetett volna változtatni.

Én azt vettem észre, hogy ahogy haladtak előre az eljárások, inkább jogi természetű ügyek jöttek elő, mint műszakiak, és a szakértői bizottságban ezeket mind letárgyalták, és mi egy ilyen letisztázott anyagot kaptunk, amibe nagyon nem lehetett beleszólni, mert körbe volt írva mindenféleképpen. Én azt gondolom, hogy ahol jogászok ülnek, és azt mondják, hogy ez a tender így szabályos, egy műszaki mondjuk nehezen tud ebbe belekötni. Néhány esetben, emlékszem rá, tettem fel kérdéseket a Tender Bizottságban is, amiket persze megválasztak.

Még annyit a működésről, hogy olyan volt a szabályozás, hogy vagy igennel, vagy nemmel, vagy tartózkodással lehetett szavazni, ez természetes, viszont aki nemmel szavazott vagy tartózkodott, annak vagy ott meg kellett indokolni, vagy három napon belül írásban meg kellett indokolni, hogy miért szavazott nemmel. Tehát ha olyat észlelt valaki, akkor ezt megtehetette volna. Én ilyenre nem nagyon emlékszem, hogy ilyenre sor került. Lehet, hogy volt ilyen, én nem emlékszem erre.

Volt egy olyan kérdés is, hogy milyen instrukciókkal küldtek oda. Azzal küldtek oda, hogy minél hamarabb legyen vége és legyen döntés. Olyan instrukciót legalábbis én személy szerint soha nem kaptam, hogy ennek, annak vagy amannak kell győznie. Ráadásul a Tender Bizottság javaslatot tett, és vagy a BKV vezérigazgatója, vagy az

igazgatóság, azt hiszem, ők hozták meg a végleges döntést. Tehát a Tender Bizottság végül is a közbeszerzés eredményére javaslatot tett, de a végleges döntés nem ott született meg. Ez egy javaslat volt. Szerintem minden esetben elfogadták utána, de ez nem volt törvénytörő, hogy így legyen. Nem tudom, hogy kihagytam-e valamit.

További kérdések, vélemények, válaszok

ELNÖK: Első körben kaptam választ valamennyi kérdésemre, köszönöm.

Kérdezem a bizottság tagjait, hogy van-e kérdésük a második körben Csordás Mihály úrhoz. (*Senki sem jelentkezik.*) Amennyiben nincs, akkor én annyit tennék még hozzá, így világos és érthető, ahogy ön elmondta, hogy tulajdonképpen a szakértői bizottság készített elő minden anyagot, hogy elsősorban jogi szempontból véleményezze a kiírásokat. (*Csordás Mihály: Szakmai is...*) Jogi és szakmai szempontból, és aztán tulajdonképpen ezt szinte 100 százalékban jóváhagyta a Tender Bizottság, amely esetekben a végső döntést a BKV igazgatósága, illetve vezérigazgatója hozta meg. (*Csordás Mihály jelzésére.*) Így van.

Az a kérdésem, tehát arra válaszolt, hogy politikai utasítást nem kaptak. Elsősorban az volt a feladat, hogy minél gyorsabban folytassák le az eljárást, és minél gyorsabban kerüljön tovább az ügy a BKV vezetése felé.

Arra volt-e példa, hogy a szakértői bizottság által előkészített anyag, illetve a végső döntés, ami nem az önök javaslatára, hanem mondjuk a BKV igazgatósága vagy vezérigazgatója javaslatára változott meg, tehát látott-e ilyen értelemben diszharmóniát a szakértői bizottság, illetve a BKV vezérigazgatója, illetve az igazgatóság tagjai között?

CSORDÁS MIHÁLY, a Tender Bizottság tagja: Én ilyenre nem emlékszem. Arra emlékszem, olyan biztos volt, hogy a Tender Bizottság visszaadta, hogy még egyszer nézzenek át bizonyos kérdéseket, de szerintem, ha a Tender Bizottságon átment, akkor én úgy emlékszem, hogy azt utána, nem tudom milyen egységben, de megszavazták, tehát elfogadták a javaslatokat. Nem emlékszem, hogy onnan visszajött volna. Tehát annyira körül volt ez írva jogilag, meg műszakilag, minden, hogy még akkor is, ha az ember nem értett vele egyet, akkor is bebizonyították, hogy az úgy van. Tehát...

ELNÖK: Említette, hogy a Tender Bizottságnak volt két politikus tagja, akiket a közgyűlés delegált a bizottságba. Pontosabban, itt az a kérdés, hogy a közgyűlés delegálta-e őket, vagy pedig a főpolgármester vagy főpolgármester-helyettesek? Ha erre választ tudna adni.

Illetve arra, hogy a politikai delegáltak képviseltek-e valamilyen álláspontot a Tender Bizottságban, ami mondjuk az önök szakmai álláspontjától eltérő, és mondjuk valamilyen döntés irányába nyomásgyakorlás lett volna önökre?

CSORDÁS MIHÁLY, a Tender Bizottság tagja: Azt nem tudom megmondani, hogy a közgyűlés jelölte-e ki, de minden esetben vagy a főpolgármester, vagy a helyettes írta alá, most meg nem tudom már mondani ilyen távlatból.

Én azt tapasztaltam az úgynevezett politikai tagok kapcsán, hogy jól lehetett velük együttműködni, tehát nem volt az, hogy az akaratukat rá akarták kényszeríteni a bizottságra, legalábbis a bizottsági üléseken ilyen sose fordult elő. Amin én ott voltam, sose fordult elő. Lehet, hogy a háttérben volt valami, arról én nem tudok.

Hozzá kell még tegyem persze, hogy én közlekedési ügyosztályvezető voltam, nemcsak a metró tartozott hozzánk, legalábbis papíron, hanem sok minden, a főváros egész közlekedése, tehát volt ezer más beruházásunk. Erre viszonylag kevés kapacitásunk volt, hogy töviről-hegyire átrádjuk ezeket a dolgokat. Amennyire az

időnkben meg a tehetségünkben tellett, azt megtettük, és ha volt kérdésünk, és általában szokott lenni, azokat feltettük és tisztáztattuk a bizottsági üléseken.

ELNÖK: Akkor, ha jól értem, az önök számára vagy legalábbis az ön számára nem tűnt fel az, hogy jogszabályellenesen, az aktuális közbeszerzési törvénytől eltérően történtek volna kiírások? Illetve az sem tűnt fel önöknek, hogy ezeken a tendereken gyakran nem a legjobb ajánlattevő ajánlata nyert?

CSORDÁS MIHÁLY, a Tender Bizottság tagja: Kérdés, hogy mi az a legjobb ajánlattevő, mert én is voltam olyanon, ahol kiderült, hogy nem az a legjobb ajánlattevő, aki elvileg tényleg a legjobb lenne, mert olyan hibákat követett el, amikről bebizonyították, hogy azok miatt ki kellett zárni.

Tehát ilyen esetek voltak. De ha ki kell zárni, és ott ül két jogász és azt mondja, hogy ez olyan, hogy a törvény szerint ki kell zárni, akkor ki kell zárni. Mondjuk az ügyosztálynak arra aztán még lehetősége sem volt, mert volt egy általános jogászkunk, aki nem értett ezekhez az ügyekhez, mi meg, műszakiak, megint nem. Azt mondtuk, ha a jogászok azt mondják, hogy így kell kiírni, meg így jó, akkor arról általában azt gondoltuk, hogy úgy jó, tehát bennem fel se merült, hogy nem azt az eljárást kellene alkalmazni. Ha ezt véletlenül megkérdeztük, akkor körbeírták, hogy miért azt kell csinálni, meg milyen törvények szerint működik a dolog, és akkor, hogy mondjam, szerintem mi fel se tudtuk volna fedezni, hogy az szabályos vagy nem szabályos eljárás, nem is voltunk arra felkészülve. Mi a legjobb, úgy mondom: műszaki tudásunk szerint próbáltunk részt venni ezeken az üléseken és a döntésekben.

ELNÖK: Még egy utolsó kérdésem lenne. Az mennyire volt jellemző, hogy a különböző tenderek esetében a kizárások gyakoriak voltak? Tehát ahogy most ön is elmondja, hogy amit önök egyébként műszaki szempontból a legjobb ajánlatnak vélték, azt egyébként mindenféle jogi akadályok miatt ki kellett zárni. Ez mennyire volt jellemző az ön emlékezete alapján?

CSORDÁS MIHÁLY, a Tender Bizottság tagja: Nehéz így összegezni, de az a lényeg, hogy voltak olyan ajánlatok, amikről az első körben kiderült, hogy alkalmatlanok, vagy nem megfelelőek, vagy olyan hibákat vétettek benne, amiket nem lehet pótolni, és ezek - pláne, amikor többször összeültünk - az első körben kizárásra kerültek.

Volt olyan, ami többszörös vita tárgyát képezte, hogy most ki legyen a nyertes. Ott mindig bebizonyították, hogy máshogy nem lehet dönteni. És akkor ilyen előkészítés után, még ha más is lett volna az ember véleménye, írásban nagyon nehéz ezt megcáfolni, mikor, nem tudom, három jogász azt mondja, hogy ezt így kell csinálni és ki kell zárni, a mérnök azt mondja, hogy ez így van, és akkor le van írva, hogy miért van úgy. Nem tudom, ki mit tett volna a helyemben, de biztos, hogy nem lehetett, de ez nem volt gyakori. Tehát egy-két esetben előfordult, hogy a legolcsóbb, vagy ha valamilyen szempontból én úgy gondoltam, hogy az a legjobb, arról kiderült, hogy valami miatt nem megfelelő.

ELNÖK: Köszönöm szépen. A bizottsági tagoknak van-e kérdésük. *(Senki sem jelentkezik.)* Amennyiben nincs, akkor Csordás Mihály úrnak köszönöm szépen, hogy a bizottságunk rendelkezésére állt. *(Csordás Mihály távozik a bizottság üléséről.)*

Budai Gyula korábbi elszámoltatási és korrupcióellenes kormánybiztos meghallgatása

Áttérünk Budai Gyula meghallgatására. Arra kérném a képviselő urat, hogy a korábbi elszámoltatási és korrupcióellenes kormánybiztosi megbízatásából kifolyó vizsgálatokról, amelyek az OLAF-jelentés tárgyát képező tenderekkel, beszerzésekkel és megbízási szerződésekkel kapcsolatban történtek, adjon tájékoztatást a bizottságnak. Illetve segítsen nekünk abban, hogy tisztán lássunk, hogy kik, milyen felelősséggel vettek részt a döntés-előkészítési folyamatokban; és a végső döntésekben mi motiválta azt az irányt, amely - a hatályos közbeszerzési törvényektől való eltéréssel - számos esetben nem a legjobb ajánlattevőt vagy nem a legjobb ajánlattevőket, hanem célzott szereplőket hozott ki győztesnek? És hogy juthattunk el odáig, hogy az OLAF-jelentésben is említett esetek nagyságrendje elérte a 166 milliárd forintot? Öné a szó.

Budai Gyula hozzászólása

BUDAI GYULA korábbi elszámoltatási és korrupcióellenes kormánybiztos: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Köszönöm a lehetőséget. Engedjék meg, hogy első megállapításként hadd állapítsam meg, hogy az a szerződéses konstrukció, amely itt a BKV Zrt. és a Budapest Metropolis Konzorcium között létrejött és amelyet vizsgáltam is egyébként, amely az egész Alstom-ügyet végig jellemezte, súlyosan hátrányos volt a BKV Zrt. részére.

Ez a súlyos hátrány az egész szerződéses konstrukciót végigkíséri, és a döntéshozatalok tekintetében valóban olyan döntéshozók felelőssége kell, hogy felmerüljön, akik konkrét utasítást adhattak a BKV Zrt. részére, hogy ezeket a számára súlyos hátrányokat jelentő szerződéseket megkössék.

Az én feladatom elszámoltatási kormánybiztosként az volt, hogy a Budapest Metropolis Konzorcium és a BKV Zrt. által a metrószerelvények beszerzésére vonatkozó szerződéseket átvilágítsam és az ebből fakadó konzekvenciákat levonjam, illetőleg az erre vonatkozó személyi összefüggéseket meghatározzam. A vizsgálat két irányból indult: egyrészt Tarlós István főpolgármester úr fordult hozzám ezzel kapcsolatban, illetőleg jómagam is már 2010-ben vizsgálatot indítottam az ügyben.

Az első és nagyon fontos megállapítás az, itt hallgattam az előttem szóló kolléga elmondásait, hogy a BKV Zrt. a metrókocsik tesztelése és az engedélyezési eljárás során műszaki szempontból olyan engedményeket tett az Alstom részére, amelyeket a többi ajánlattevő cég nem tudott megtenni, ezáltal a versenyben levő ajánlattevő cégek kiestek a versenyből.

Ez viszont a közbeszerzési eljárásra nézve jogilag rendkívül aggályos körülménynek tekinthető. Tehát lényegében, ha lefordítanám egyszerű nyelvre, tehát nem jogászok: ezt a konzorciumot hozták helyzetbe azokkal az engedményekkel, amelyek a többi, versenyben lévő cég vonatkozásában nem voltak tapasztalhatók.

Maga a szerződés is olyan súlyos hátrányokat tartalmazott a BKV részére, amik szerintem az egyszerű gondolkodás fogalmával nagyon nehezen hozhatók össze. Az első ilyen, véleményem szerint hátrányos kikötés a szerződésben, és ami majd egyébként a későbbiek során érthetővé válik, hogy a megrendelő, vagyis a BKV Zrt. egy éven belül, mindenfajta teljesítést megelőzően, köteles volt előlegként kifizetni a szerződéses ár 50 százalékát. Tehát én a 22 éves jogász pályafutásom alatt ilyen jellegű szerződéses kikötéssel nem nagyon találkoztam, és ez egyértelműen hátrányos volt a BKV Zrt. számára. Felveti azt a nagyon fontos kérdést, hogy mi volt az oka annak, hogy egy nem teljesített szerződés esetén a teljes szerződéses ár 50 százalékát ki kell fizetni. Az én meglátásom az volt, hogy ez valóban felveti az esetleges korrupciós szálakat, amit egyébként az OLAF-jelentés teljes mértékben kifejtett. Nem azért, hogy a munkánkat dicsérjem, de mi már 2011-ben meghatároztuk ezt a konzekvenciát, az

OLAF-jelentéstől függetlenül, amely 2016 őszén jelent meg, és mindenképpen már akkor rögzítettük ezt a ténymegállapítást.

A másik nagyon súlyos hátrány a megrendelő, a BKV Zrt. részére, hogy a szerződéses ár 10 százalékában állapították meg a kötbérmaximumot. Bocsánatot kérek, az általam vizsgált dokumentációk alapján alapidokumentációnak a 2006. május 30-ai állapotot kell tekinteni, az összesített szerződésár 263 millió euró volt. Aztán, hogy ez miért lett annyi, amennyi, ez egy teljesen más kérdés. Tehát a 10 százalék az én vizsgálati adataim alapján durván 26,3 millió euróban határozható meg. Ez egyébként egyértelműen súlyos hátrányt jelentett a BKV Zrt. számára.

És most itt jönnek azok a nagyon fontos momentumok, hogy annak ellenére, hogy a Budapest Metropolis Konzorcium, vagy beszéljünk az Alstomról, nem rendelkezett végleges típusengedéllyel, illetőleg az előzetes típusengedély beszerzése több esetben sikertelenné vált, ennek ellenére ez a szerződés hatályban maradt.

A részemre átadott dokumentációk alapján egyértelműen meghatározható, hogy az előzetes engedély elutasítása már önmagában a szerződés felmondását kellett volna, hogy eredményezze. Adódik a kérdés, hogy miért nem mondta fel a BKV Zrt. ezt a szerződést.

És egyébként itt szeretnék visszautalni arra az előzőekben mondott nagyon fontos dologra, hogy a szerződés értelmében, a teljesítéstől függetlenül, a vételár vagy a megrendelési ár fele kifizetésre kellett hogy kerüljön. Ez a két dolog teljes mértékben összefügg, és ez a két dolog egyébként az OLAF-jelentésben is jól követhető, amely egyértelműen korrupciós gyanút vet fel ebben a kérdésben.

És ha továbbmegyek, a típusengedély megszerzésének hiánya vis maior eseménynek minősül, vagyis olyan eseménynek, amely alapján a BKV Zrt.-nek egyértelműen felmondási joga van, illetőleg elállhatott volna ettől a szerződéstől.

Ha még inkább szeretném árnyalni a helyzetet, akkor a 6 hónapos folyamatos vis maior helyzet esetén pedig mindkét félnek lehetősége lett volna felmondani a szerződést. Természetesen a konzorciumnak nem állt érdekében ez a dolog. A BKV Zrt.-nek pedig, tekintettel arra, hogy átutalásra került a vételár 50 százaléka, meg volt kötve a keze ebben a dologban, tehát ők abszolút nem álltak el a szerződéstől.

És ami a legérdekesebb része volt a vizsgálatunknak, ami egyébként az előzőekben felsorolt dolgokat erősíti, hogy az Alstom miért gyártotta le a szerződésben meghatározott valamennyi szerelvényt, hiszen a sorozatgyártás előfeltételként meghatározott előzetes típusengedélyt többször elutasították, a végleges típusengedéllyel pedig nem rendelkeztek.

Ennek ellenére az Alstom Lengyelországban az M2-metróhoz kapcsolódó 22 darab szerelvényt legyártotta, és szintén az M4-metróhoz tartozó 15 plusz 7 darab szerelvényt legyártotta. És azt gondolom, ez adja meg az egész ügynek a konklúzióját, ugyanis ezek után egyértelműen meghatározható, hogy eleve célirányosan olyan szerződési feltételek kerültek meghatározásra, amikből a BKV Zrt. nem tud, illetve nem is akar kihátrálni. Illetőleg az a tény, hogy a metrókocsik legyártása minden előfeltétel megléte nélkül megtörtént, egyértelműen azt sugallja, hogy ebben az esetben valóban olyan megállapodás, olyan háttéralku született az ügyben, amely alapján mind a megrendelőnek, mind pedig a konzorciumnak nem állt érdekében a szerződés felbontása.

Tényként állapítható meg, hogy a BKV Zrt. foggal-körömmel ragaszkodott a szerződés fenntartásához, annak ellenére, hogy az Alstom Zrt. már sokszor a büntetőjogi tényállás határát is súrolva követte el a különböző szabálytalanságokat. Itt beszéltük a közbeszerzés kijátszását, teljesen egyértelmű, a szerződési feltételek hátrányos megkötését, amivel egyébként a magyar államnak egyértelműen kára keletkezett. És itt nemcsak arról a kárról beszélek, ami majd a későbbiek során

megnövelte magát az összeget, hanem olyan hátrány, olyan kár keletkezett, ami alapján mindenképpen felmerült a büntetőjogi felelősség ezen tények tekintetében. És itt akár a vételár előlegként történő átutalása, akár a kötbérmaximum meghatározása, akár pedig az elállási lehetőségek ki nem használása a megrendelő, a BKV. Zrt. részéről.

Tisztelt Bizottság! Bocsánatot kérek, ha egy picit jogászkoztam, de az én feladatom akkor kifejezetten a szerződés jogi értelmezése volt, és egyébként a jogi értelmezés vezet el oda, hogy egyértelműen megértsük ennek az egész ügynek a hátterét, amelynek az a lényege, hogy a BKV Zrt. valóban egy kényszerpályán mozgott, az utasításokat a városvezetéstől kapta, az akkori városvezetéstől kapta.

Én azt gondolom, hogy amikor mi ezt az ügyet vizsgáltuk, bátran állíthatom, hogy mind a főpolgármester, mind pedig a főpolgármester-helyettes felelőssége ebben a kérdésben egyértelműen meghatározható. Ugyanis nem hiszem el, és a jelenlegi szerződések alapján nem hihető el, hogy a BKV Zrt. vezetése ilyen horderejű kérdésekben a saját feje után menve döntött. Tehát ezt higgyék el nekem, hogy ezekben a kérdésekben konkrét utasításra hozták meg a döntéseket, mert ha a józan ész érvei mellett tesszük le a voksunkat, akkor körülbelül öt alkalommal lett volna lehetősége a BKV Zrt.-nek, hogy ebből a számára nagyon hátrányos szerződésből kilépjen, és jogilag teljesen alátámasztott kilépésekre lett volna lehetőség. Ennek ellenére nem lépett ki, tekintettel arra, hogy az akkori városvezetés, a főpolgármester, a főpolgármester-helyettes egyértelmű utasítása alapján ezt a tendert végig kellett vinni.

És ennek a tendernek a végigvitele eredményezte azt, hogy megnövekedett összegben történt az egész folyamat levezénylése, és lényegében ez eredményezte magát az OLAF-jelentést, amely teljesen egyértelműen határozza meg, hogy milyen kenőpénzek, milyen csúszópénzek hogy mentek, hogy jöttek.

És természetesen ezekből a pénzekből akkor lehetett korrupcióra pénzt fordítani, hogyha magából a vételárból vagy a megrendelési árból előre történtek a teljesítések. Tehát miből tud az Alstom visszafizetni - és akkor most beszéljünk egy picit egyszerűbben -, miből tud visszajuttatni azoknak az érdekelteknek, akik tartják ezt a szerződést, és mindenféle szabálytalanság, közbeszerzési szerződésszegés tekintetében továbbra is ragaszkodnak hozzá, mint azokból az összegekből, amiket előre, például vételárelőlegként 50 százalékban kifizettek. Visszaosztani csak ezekből a forrásokból lehetett.

Egyébként mind az én jelentésem, mind pedig az Alstom-jelentés ezt határozza meg. A személyi felelősség vonatkozásában én a főpolgármester úrnak akkor, amikor a jelentést átadtam, azt javasoltam, hogy tegye meg a büntetőfeljelentést, de egyébként a Legfőbb Ügyészségen ekkor már megindult a nyomozás és folyamatban volt. Én azt gondolom, hogy a mostani bizottsági meghallgatásnak pontosan ez adja a savát és borsát. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A bizottsági tagoknak adom meg a szót. Ki az, aki kérdést kíván feltenni Budai Gyulához. *(Jelzésre.)* Öné a szó, Volner képviselő úr.

Kérdések, hozzászólások

VOLNER JÁNOS (Jobbik): Köszönöm szépen. Először is meg szeretném köszönni Budai Gyulának, hogy ön megjelent és a nevét adja most ehhez az elszámoltatási kísérlethez, vagy inkább ahhoz a színjátékhoz, ami ebben az ügyben folyik.

Tisztelt Budai Gyula! Ön az elszámoltatási kormánybiztosa volt az Orbán-kormányban Papcsák Ferencsel és másokkal együtt. Én az ön tevékenységét úgy látom ebben az ügyben is, mint az összes többiben, hogy önök elszámoltatási kormánybiztosok többen voltak, mint az elszámoltatott valódi nagyhalak.

Itt emlékeztetnék arra, hogy a Fidesz két alkalommal szerzett kétharmadot a választásokon. Önök adják jelenleg az Országos Bírósági Hivatal elnökét, önök nevezték ki a rendőrség összes vezetőjét. Egy volt fideszes képviselő az Állami Számvevőszék elnöke és egy volt Fidesz-tag az Ügyészség vezetője. Az összes elszámoltatásra hivatott szerv élén kizárólag az önök emberei állnak. Itt nincs kire mutogatni, különösen önnek nem elszámoltatási kormánybiztosként. Itt az a kérdés, hogy eddig miért nem tették a dolgukat, mire nem volt elég a kétharmad. Önök kétharmadot szereztek, átírták az összes törvényt Magyarországon, ami az önök szempontjából, a hatalmi érdekük szempontjából fontos volt, de elszámoltatni nem tudtak.

Most elindul ez a cirkusz. Elkezdene itt politikai felelősségre vonást végrehajtani, ide-oda mutogatni. Önök ebben a folyamatban, hogy az ország pénzét el lehessen lopni és 166 milliárd forintot egyetlen nagy értékű közbeszerzésnél meg lehessen lovasítani, önök ebben a buliban ugyanúgy benne voltak, és ugyanúgy nem tették a dolgukat, mint ahogy egyébként a korábbi hatóságok sem.

És egyébként meg kell hogy jegyezzem, micsoda előrelépés történt: most már valóban nem az Alstom csinálja a beruházásokat, most már Mészáros Lőrinc cége végzi például a vasútbiztonsági beruházásokat sok egyéb mellett, mert ő az az ember, aki már ehhez is ért. Tehát kérdezem, hogy mi az, ami önöket megakadályozta abban, kedves Budai Gyula, hogy végrehajtsák az elszámoltatást. Jelezték-e önök ezeket a jogi természetű akadályokat? Miért az Európai Csalás Elleni Hivatalnak kell rámutatni arra, hogy 166 milliárd forintot egyetlen nagy értékű közbeszerzésnél úgy sikerül ellopni, hogy önöknek gyakorlatilag ez nem tűnt fel? Mert most arra ne hivatkozzon nekem, hogy évekkal ezelőtt milyen feljelentés történt! Manapság sem voltak e miatt az ügy miatt senkit felelősségre. Ha ennyire egyértelmű, mint ahogy ön itt előadja, akkor kérdezem én: miért nem tudják bizonyítani a bíróságok előtt? Az önök kezében vannak a bíróságok, az ügyészségek, a rendőrség, a közpénzek felügyeletével megbízott Állami Számvevőszék. Itt önnek nincs kire mutogatnia. Köszönöm, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm, frakcióvezető úr. Van-e további kérdés, vélemény ebben a témakörben? *(Jelzésre.)* Galambos Dénes képviselő úr.

DR. GALAMBOS DÉNES (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. A Volner János képviselőtársam által mondottakra szeretnék reagálni, ezért kértem szót.

Én másképp ítélem meg azt a munkát, képviselőtársam, amit ebben az ügyben - és ma ezt az ügyet tárgyaljuk, nyilván erről szól a hozzászólásom -, az Alstom-ügyben, mint a 4-es metró-gate algate-jének az ügyében... Én azt gondolom, hogy Budai Gyula úr olyan részletes és érvekkel kifejtett álláspontot mondott el, amelyet írásban is megkaptunk, és amely, azt gondolom, összhangban van azzal a jelentéssel, amit 2016. december 16-án Budapest Főváros Közgyűlése kapott attól a bizottságtól, amelyet létrehozott az Alstom-ügy kivizsgálására.

A Budai úr előtt meghallgatott tender bizottsági tagot azért nem kérdeztem meg, mert nyilván a korábbi meghallgatások kapcsán is mindig felmerül az emberben az, hogy saját magát nem fogja vádolni azzal, amit adott esetben vagy elkövetett, vagy nem, vagy hogy hol mulasztott, vagy hol nem. De azt gondolom, hogy az az összetétel, amit ez a bizottság reprezentált, és amire Budai Gyula is, illetve az Alstom-jelentés is utalt, kifejezetten egy politikai testület volt a Tender Bizottság, egy szakember

kivételével, aki itt most tulajdonképpen a jogászok térfelére toltta át a labdát, hogy beleugrunk a kútba, ha azt mondja a jogász, hogy megfelel. Én azt gondolom, hogy ez helytelen, tehát lett volna lehetőség ugyanúgy kifejtteni az ellenvéleményeket.

Azt gondolom, hogy mind a tenderfelhívás irányítottsága, mind pedig az elbírálás irányítottsága és az ennek kapcsán okozott, a többiek előnytelen helyzetbe hozása az Alstom javára, mindenképpen megalapozza azt, hogy a folyamatban lévő ügyészségi vizsgálatot folyamatosan és a szükséges segítséggel a tekintetben is kell támogatni, hogy mindazok az információk, amelyek rendelkezésünkre állnak mind Budai Gyula úr 2011-es jelentése, mind pedig az Alstom bizottság jelentése, azt a munkát segítsék elő, amely, azt gondolom, elvezet oda, hogy reális kép alakul ki arról, hogy milyen előnytelen szerződéseket kötöttek mind a 4-es metró, mind pedig annak az algate-je, az Alstom-ügy kapcsán. Tehát ezt a munkát folytatni kell, és azt gondolom, ha lehet, akkor még további lépéseket kell tennie a bizottságnak a saját hatáskörében. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. További kérdés? *(Jelzésre.)* Hollik képviselő úr, öné a szó.

HOLLIK ISTVÁN (KDNP): Én sem kérdeznék, csupán reagálnék a frakcióvezető úr által elmondottakra. Én nagyon sajnálom, hogy már bizottsági ülésen sem tudja magát türtőztetni a Jobbik, és úgy látszik, hogy a kampány itt is elkezdődött. A frakcióvezető úrnak rendkívül súlyos állításai voltak, amiket illene tényekkel alátámasztani.

Ő azt mondta, hogy független intézmények vezetőit a kormánypártok irányítják. Ha Budai Gyula képviselő úr számára azt mondta, hogy mondjon bizonyítékot, akkor én is szeretném önnek mondani, hogy ezekre mondjon már bizonyítékot! Mert az, hogy a független Ügyészség valamilyen módon fideszes befolyás alatt áll, ez egy olyan állítás, ami azt gondolom, jogállamban felháborító, másrészt mutatja, hogy önök nem hisznek a jogállamban, mert önök azt hiszik, hogy aki kormányon van, az ezeket a független intézményeket befolyásolni tudja. Ez az önök gondolkodása, amit egyébként jól mutat, hogy rendre, hétről hétre halljuk önöktől az Országgyűlésben, hogy önök majd 2018-ban kormányt fognak alakítani. Ez ugyanaz a gondolkodás. Ezt nem önök döntenek el, hanem majd a választók döntenek el.

És én azt gondolom, hogy Budai Gyula elhangzott beszámolójából is látszik, hogy mi, fideszesek, KDNP-sek, önökkel ellentétben, hiszünk a jogállamiságban. És látszik ebből a beszámolóból is, hogy Budai Gyula megtett mindent, amit egyébként a jogállamiság keretein belül meg lehet tenni. Éppen ezért indult el egy ügyészségi vizsgálat. Majd meg kell nézni, hogy annak mi lesz a végeredménye, de legyen szíves, kérem szépen, hogy a bizottsági ülésen maradjunk a szakmaiság talaján egyik részről, másik részről pedig ne hangozzanak el itt olyan vádak, amelyeket egyébként tényekkel nem tud bizonyítani. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. További kérdések vannak-e? *(Senki sem jelentkezik.)* Ha megengedi, képviselő úr, akkor nekem is lenne még két vagy három kérdésem.

Az OLAF-jelentés legnagyobb tétele az Alstom-szerződés, amelynek keretében a metrókocsik beszerzése történt. Ahogy említette, a vizsgálatának alapvetően ez volt a tárgya. A metrókocsi-beszerzések példájából kiindulva, látott-e olyat mondjuk akár a korábbi tapasztalatából kiindulva, az OLAF-jelentés tartalmi részeit végigolvasva, ami hasonló esetben vagy hasonló mintára más közbeszerzési ügyekben is megtörténhetett

a metróberuházás kapcsán? Gondolok itt elsősorban a metróállomások kialakítására, amik nagyobb tételek, vagy magának az alagútnak az elkészítésére.

Jelezte, hogy számos visszaélés történt a metrókocsik beszerzése ügyében, és azt is, hogy kenőpénzek mozogtak a háttérben, illetve nyilvánvaló az, hogy olyan politikai utasításokat kaptak a BKV vezetői, amelyek egyértelműen az Alstomot kellett hogy kihozzák a tendereljárás győztesének. Szóba került korábban is, Medgyessy Péter meghallgatásánál is kitértünk erre, hogy magának Medgyessy Péternek a cége egy tanácsadói szerződést kötött az Alstommal még a tender lezárását megelőzően, kifejezetten a közbeszerzési eljárásra való felkészítés és a közbeszerzési eljáráson való sikeres szereplés ügyében, és bár amikor miniszterelnök lett, a cégből kilépett, lehet tudni, hogy ma is döntő befolyása van ebben a társaságban, amely közel 600 ezer euró jutalékot vagy megbízási díjat kapott az Alstomtól.

A vizsgálata során kitért-e erre a megbízási vagy tanácsadói szerződésre is? És mi a véleménye arról, milyen érdemi munkát végezhetett tanácsadói keretek között Medgyessy Péter cége annak érdekében, hogy egyébként egy számos sebből vérző, és ahogy ön is elmondta, egyértelműen az Alstom győztesként való kihozására törekedő eljárás volt, amely az összes többi felet vagy ellehetlenítette, vagy kizárta a pályázati eljárásból, az Alstom részére pedig olyan kedvezményeket biztosított, amivel csak és kizárólag ő tudta ezt a szerződést megkötni.

Ebben az ügyben, az Alstom-szerződés ügyében történt büntetőfeljelentés. A kérdésem az, hogy van-e információja arról, hogy a vizsgálatok hol tartanak. Hollik képviselő úrral teljesen egyetértek én is, és én magam is kikérem azt, amikor akár az ügyészség, akár a bíróság munkáját úgy állítja be a Jobbik, hogy az politikailag irányított lenne. Tudnék mondani akár önkormányzati képviselőként, de országgyűlési képviselőként is számos olyan eljárást, amit a bíróság lefolytatott, és amiben olyan ítéletek születtek, amikből egyáltalán nem az látszik, hogy politikai befolyás történt volna, sőt, az látszik, hogy nyilvánvalóan bírói megítélés kérdése egy-egy szerződéstípus véleményezése is, hiszen láttunk olyat, hogy gyakorlatilag szinte megegyező eljárások vagy szerződéses eljárások esetében a bíróságok teljesen eltérő döntéseket is hoznak. Tehát ezt a magam részéről is abszolút visszautasítom és elképzelhetetlennek tartom. Tehát hogyan áll ez a vizsgálat, és várhatunk-e a közeljövőben valami eredményt e tekintetben?

Végül a politikai felelősökre térnék ki. A korábbi meghallgatások során egyértelművé vált, hogy Demszky Gábor főpolgármester és az ő kabinetje adott utasításokat a BKV vezetésének, illetve a DBR Metro Projekt Kft. vezetőinek, elsősorban arra, hogy gyorsítsák az eljárásokat. Ebbe a gyorsításba nyilván az is beletartozik, hogy gyakran a törvénysértésnek éppen a gyorsított eljárások kiválasztása volt az alapja, ami nyilvánvalóan sokkal több visszaélésre ad lehetőséget, mint egy normál, nyilvános keretek között meghirdetett tender lefolytatása.

És beszélt arról is, hogy a főpolgármester-helyettesek részéről is érkezett politikai iránymutatás vagy nyomás. Név szerint tudjuk-e azt, hogy a főpolgármester-helyettesek közül ki volt az, aki ebben a politikai irányításban részt vett és ezért politikai felelősséggel tartozik? Megkérem, hogy adjon választ a kérdésekre!

Budai Gyula válasza

BUDAI GYULA korábbi elszámoltatási és korrupcióellenes kormánybiztos: Köszönöm szépen, elnök úr. Hogy Volner képviselőtársamat megnyugtassam, már 2011-ben megkerestük az OLAF-ot, az európai uniós korrupcióellenes hivatalt ezzel a kérdéssel. Tekintettel arra, hogy az OLAF már akkor vizsgálta ezt az ügyet, de amíg maga a jelentés el nem készült egészben, rész kérdések vonatkozásában az OLAF nem adott számunkra tájékoztatást. Ezt csak azért szeretném elmondani, mert én azt

gondolom, hogy valóban igyekeztünk mindent megtenni ebben a kérdésben, hogy megfelelően kivizsgáljuk ezt a metrókocsi-beszerzést.

Az én feladatomból a nagy egészben kifejezetten a metrókocsik beszerzésére irányult, ez volt a legnagyobb tétel egyébként magában az eljárásban. Ezért arra a kérdésre, amit az elnök úr feltett, hogy itt akár más beruházások vonatkozásában hasonló dolgok játszódtak le, nem tudok konkrét választ adni, de én azt gondolom, hogy ha a metrókocsik vonatkozásában ez a folyamat volt az irányadó, akkor ez az egyéb közbeszerzési eljárások során is, hogy úgy mondjam, vonalvezetőnek tekinthető. Tekintettel arra, hogy valóban, amit az elnök úr mondott, hogy konkrét utasítások voltak arra, hogy a közbeszerzéseket meg kell gyorsítani, még egyszer mondom, az alapvető, leginkább jól nyomon követhető dolog az, amit első megállapításként mondtam, hogy az Alstom a metrókocsik vonatkozásában olyan engedményeket kapott, amelyek alapján a további öt vetélytárs kilövésre került az ügyből. Megpróbáltam egyszerűen fogalmazni, amiből egyértelműen jól nyomon követhető, hogy miért az Alstom, adódik a kérdés, miért nem a többi vetélytárs, aki az ügyben még jelen van, illetőleg mi az oka annak, amit ehhez kapcsolódva mondtam, ami egyértelműen a korrupció gyanúját veti fel, hogy egy nem teljesített szerződés tekintetében a vételár 50 százalékát előre ki kell fizetni - ilyen a világon sehol nem létezik.

Ebből adódik egyébként, amit az elnök úr kérdésként fogalmazott meg. Én Medgyessy volt miniszterelnök szerepével az OLAF-jelentésben találkoztam, tehát én igazán nem azokat a megbízási szerződéseket vizsgáltam, amik bizonyos folyamatok meggyorsítása érdekében történtek, hanem kifejezetten, még egyszer mondom, a metrókocsik beszerzése tekintetében.

Szintén Volner képviselőtársam megnyugtatóra, hogy mennyire független a jogállam Magyarországon, és hogy mennyire nem a Fidesz irányítja az ügyészséget, ahogy ön mondja. A büntetőfeljelentések megtételét követően én soha semmilyen információt nem kaptam sem a nyomozás állásáról, sem arról, hogy kit gyanúsítottak meg. Én ugyanúgy a sajtóból tájékoztam, mint bárki Magyarországon. Tehát az ügyészség vagy a nyomozóhatóság engem, mint elszámoltatási kormánybiztos, nem tájékoztattott arról, hogy Gyurcsány Ferencet a sukorói telekcseré ügyében meg fogják gyanúsítani. Tehát amit a képviselő úr mond, az több sebből vérzik ebből a szempontból. Tehát az elnök úr kérdésére azt tudom mondani, hogy nekem annyi információm van a büntetőeljárás jelenlegi állásáról, mint bárkinek, aki a sajtóból tájékoztodik.

A politikai felelősség pedig egyértelmű, én azt gondolom, hogy ezt ki kell mondani. Az egész ügyért a politikai, erkölcsi és jogi felelősség Demszky Gábor főpolgármestert terheli, illetőleg az akkori főpolgármester-helyettesek közül Atkári urat tudnám megemlíteni ebben a kérdésben, ha már az elnök úr megkérdezte, hogy ki az a főpolgármester-helyettes, aki az ügy vonatkozásában esetlegesen számottevő szerepet játszik.

Ha az elnök úr megengedi és nincs több kérdése, akkor még két gondolatot hadd mondjak ebben a kérdésben!

ELNÖK: Természetesen!

BUDAI GYULA korábbi elszámoltatási és korrupcióellenes kormánybiztos: Én azt gondolom, hogy nem mutogatok senkire jelen pillanatban, mint ahogy Volner képviselőtársam mondta, hanem az általam lefolytatott vizsgálatról adtam egy tényszerű tájékoztatást a bizottságnak.

És nemcsak adtam, hanem meg is küldtem azt a vizsgálati jelentést, ami 2011-ben készült, és amely vizsgálati jelentés egyébként nyilvános volt és nagyon sokan ismerik. Képviselő úr, engedje meg, hogy én ne vegyem fel azt a stílust, amit ön és a Jobbik folytat, egyébként nemcsak a parlamentben, hanem ezek szerint itt, a bizottságban is!

Ha ön egy picit jártas lenne a jog világában, akkor elfogadná tőlem, aki 22 éves jogászi múlttal, ügyészi, ügyvédi múlttal rendelkezem, el kell hogy mondjam önnek, hogy sajnos a jogrendszer nem úgy működik, mint ahogy ön itt, ebben a politikai performance-ában elmondta, hogy majd én megmondom a legfőbb ügyésznek, meg mondom az adott bírósági tanács elnökének, hogy milyen döntést hoz. Amikor elmarasztaló döntést hoznak egy ügyben, akkor a baloldaltól az jön, hogy a bíróságot a Fidesz irányítja, amikor pedig valakit felmentenek számos ügyben, ahogy most ön is elmondta, akkor pedig megkapjuk az ellentétes kritikát, hogy itt nem volt elszámoltatás, hogy Papcsák Ferenc és én nem úgy végeztük a munkánkat, ahogy önök elvárták.

Először is, nem önöknek szeretnénk megfelelni, hanem a választópolgároknak, akik ránk szavaztak, és én azt gondolom és tiszta lelkiismerettel szeretném önnek elmondani, hogy az elszámoltatás sikerességét nem az bizonyítja, hogy hány ember ült a vádlottak padjára, illetőleg hogy a vádlottak padjára ültetett emberek közül hányat sikerült elítélni. Ugyanis Magyarországon a bíróságok függetlenek, képviselő úr, ön akárhogy vitatja ezt, és én azt gondolom, hogy ebben a kérdésben az a hangnem, amit önök megütnek, kifejezetten a jogállamiságot, illetve azt a jogbiztonságot támadja, amely ma Magyarországra jellemző. Köszönöm szépen.

Az elnök összefoglalása

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr, hogy eljött a bizottsági ülésre és mint korábbi elszámoltatási kormánybiztos, megosztotta velünk azokat az információkat, amelyeket a vizsgálata során szerzett.

Azt gondolom, hogy nincs új a nap alatt. Az eddigi meghallgatások során is egyértelmű volt, hogy egy nagyon komoly politikai irányítás alatt működött a metróberuházás irányítása. Számos olyan döntés született egyébként menet közben, amely alátámasztja és megerősíti azt, amit ön is elmondott, hogy itt komoly korrupciós szándék és törekvés volt a háttérben. Hogy csak egy példát mondjak erre, ami legalább olyan érthetetlen, mint az Alstom részére adott számos kedvezmény, illetve az 50 százalék előleg feltétel nélküli kifizetése, ez pedig az, hogy valamennyi, beruházással kapcsolatos döntést kivontak a Fővárosi Közgyűlés hatásköréből és áttelepítették a BKV-hoz. És ez annak ellenére sem változott meg, hogy a visszaélések és a szabályszerűtlenségek láttán Tarlós István, akkor még mint Fidesz-KDNP-frakcióvezető, 2007-ben kezdeményezte, hogy a főváros közgyűlése döntsön úgy, éppen az átláthatóság reményében és annak a megerősítése érdekében, hogy hozzák vissza a közgyűlés hatáskörébe az összes beruházással kapcsolatos döntést. Milyen érdekes a világ! Az előterjesztést az SZDSZ és az MSZP képviselői nem támogatták, a Fidesz, a KDNP képviselői, és ha jól emlékszem, akkor talán még az MDF is volt, ebben nem vagyok most biztos, ők viszont támogatták a javaslatot.

Úgyhogy a szándék nyilvánvalóan arra irányult, hogy minél kevesebb ember rendelkezzen közvetlen információkkal ezekről a beruházásokról, és minél több olyan döntés születessen, amely valamely cég vagy valamely cégcsoport számára kedvező eredményt hoz a tendereken.

Az egész OLAF-jelentésben vizsgált szerződéstömegnek a legnagyobb materiális része az Alstom-szerződés kapcsán kifizetett tétel, de emellett láttunk számos olyan szerződést, amely esetében szintén törvénytelen eljárások folytak. Ezeket a főváros

akkori vezetése úgy interpretálta, hogy gyorsítani kell a beruházást. Erről is hallottunk konkrét információt itt, a bizottsági ülésen a korábbi döntéshozók részéről, hogy Demszky Gábor 2006-ban az önkormányzati választások miatt kérte azt, hogy bár semmiféle technikai feltétele nem állt fenn annak, hogy a fúrópajzs elinduljon, mégis elkezdette, kikényszerítette az alagútfúrás megkezdését, úgy, hogy a metróállomások építési beruházása nem tudta követni az alagútfúrás ütemét. Ebből kifolyólag 17 milliárd forintnyi kötbért kellett kifizetnie a beruházónak, és ezáltal súlyos kár érte a fővárost, a magyar államot, illetve támogatóként az Európai Uniót is.

Tehát az ön által elmondottak csak megerősítették azokat a feltételezéseinket, amelyek korábban a politikai felelősség terén felmerültek, és azt se felejtjük el, hogy az önt megelőző meghallgatáson Csordás úr elmondása alapján az pedig egyértelmű volt, hogy nem is hozták olyan helyzetbe a szakembereket, hogy érdemi döntéseket tudjanak hozni. Tehát kész tények elé állították őket, olyan jogi magyarázatokat adva az egyébként számukra is irracionális folyamatok támogatására, amelyekre esélyük sem volt felkészülni, amelyeknél esélyük sem volt arra, hogy olyan felkészítő anyagokat, olyan korrekt szakértői véleményeket kapjanak, amelyek alapján szakmai döntést tudjanak hozni. Tehát egy politikai döntéshozatali folyamatba vonták be ezeket a köztisztviselőket, úgy, hogy számukra nem biztosították a kellő és alapos tájékozódás lehetőségét.

Tehát azt gondolom, hogy nem volt értelmetlen az eddigi vizsgálatunk sem, és érdemes tovább feszegetni ezeket a kérdéseket, és keresni azokat a szereplőket, akik további információval tudják segíteni a bizottság munkáját. Úgyhogy amennyiben ebben támogatnak engem, akkor én tovább keresem azokat a célszemélyeket, akik hajlandók eljönni a bizottság ülésre és hajlandók megosztani velünk azokat az információikat, amelyek a tisztánlátásban segítenek minket. Köszönöm szépen még egyszer, hogy elfáradt a bizottságunk ülésére. Ezzel a napirendet lezárom.

**Magyarország 2018. évi központi költségvetéséről szóló T/15381. számú törvényjavaslat
(Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)**

Áttérünk a következő napirendünkre, ami pedig a költségvetés témaköre lesz, Magyarország 2018. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslat vitája. Itt egy speciális eljárást kell alkalmazni. Közben köszöntöm dr. Adorján Richárd helyettes államtitkár urat és kollégáját az NGM részéről, akik természetesen mint a költségvetés benyújtói vesznek részt a vitában. Tehát a Gazdasági bizottság a vitához kapcsolódó bizottságként egy speciális eljárás keretében folytatja le a költségvetési törvényjavaslat részletes vitáját.

A tárgyalás során alkalmazandó eljárás sajátossága, hogy mivel a plenáris ülésen a bizottsági jelentések vitája során a Költségvetési bizottság előadója fogja összefoglalni és előadni valamennyi tárgyaló bizottság véleményét, illetve szintén a Költségvetési bizottság egy tagja fogja ismertetni a kisebbségben maradt véleményeket is, ezért a bizottságunknak az a feladata, hogy a vita során kialakítsuk a költségvetéssel kapcsolatos többségi, illetve kisebbségi álláspontot. Ezért arra is kérem képviselőtársaimat, hogy az itt képviselt frakciók véleményét osszák meg velünk most a részletes vita során. Az önök által elmondott vélemények értelemszerűen a jegyzőkönyvbe fognak kerülni, és így a Költségvetési bizottság elnökének továbbítjuk azokat mint többségi, illetve kisebbségi véleményt.

A házszabályi rendelkezések 95. § (2) bekezdésének megfelelően az esetleges kisebbségi véleményeket függelékként kell majd csatolni a részletes vitáról szóló jelentésekhez. Ezeket a megfelelő formanyomtatványon, aláírva, holnap 15 óráig

kérem, hogy juttassák el a bizottság titkárságára annak érdekében, hogy ezt megfelelő időben továbbítani tudjuk.

Az írásba foglalt bizottsági és kisebbségi vélemény csak olyan elemeket tartalmazhat, amelyek itt, a bizottsági vitában elhangzottak, ezért arra kérem képviselőtársaimat, hogy most a részletes vitában minden olyan fontos információt és véleményt mondjanak el, amit a törvényjavaslattal kapcsolatban fontosnak tartanak.

Azt javaslom, hogy ez esetben is két szakaszban folytassuk le a részletes vitát. Van-e ez ellen kifogása bárkinek? *(Senki sem jelentkezik.)*

Amennyiben nincs, akkor megnyitom a részletes vita első szakaszát, amelynek során a házszabályi rendelkezések 44. § (1) bekezdésében előírt követelményeknek megfelelően a véleményeket kell ismertetniük. Ezért megadom a szót képviselőtársamnak a 2018. évi költségvetéssel kapcsolatos vélemény elmondására.

Elsőként Tóth Csaba alelnök úrnak adom meg a szót. A bizottsági ülés vezetését pedig átmenetileg átadom Czomba Sándor alelnök úrnak.

(Az ülés vezetését dr. Czomba Sándor, a bizottság alelnöke veszi át.)

Hozzászólások

TÓTH CSABA (MSZP), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Ismertetném az MSZP képviselőcsoportjához tartozó bizottsági tagok véleményét. *(Bánki Erik elhagyja az üléstermet.)*

A költségvetési törvényjavaslat a tavalyi évtől új szerkezeti tagolódásban készül el. Eszerint külön tüntetik fel a nullszaldósra tervezett, úgynevezett hazai működési költségvetést, valamint a beruházási, fejlesztési tételeket magába foglaló hazai felhalmozási költségvetést és az európai uniós fejlesztési költségvetést, utóbbiakat masszív hiánnyal tervezve.

A 2018-as tervezett költségvetési hiány az elmúlt években 1,6-ról 2,4 százalékra emelkedett. Ennek következménye, hogy a strukturális deficit is emelkedni fog a jövő évben. Ezzel azonban a kormány megsérti az Európai Unió által előírt szabályt. A strukturális deficit mértékét az államadósság, a GDP és a gazdaság potenciális növekedési üteme szerint határozzák meg, azonban a magyar gazdaság mindössze 1,7 százalékos hiányt tud elviselni hosszabb távon. A helyzet annyival még komolyabb, hogy a 2017-ben 2,4 százalékos strukturális hiányt jövőre már 2,5 százalékra növeli, nyíltan megszegve a közpénzügyi előírásokat.

Figyelemmel arra, hogy a gazdasági stabilitásról szóló törvény is tartalmazza a strukturális deficithez való közeledés kötelezettségét, ez a költségvetési törvényjavaslat nem felel meg a közpénzügyi előírásoknak. Ezzel kapcsolatban az ÁSZ és a Költségvetési Tanács is aggályokat fogalmaz meg.

A jelen költségvetési törvényjavaslatban foglaltaknak két veszélye van a magyar gazdaságpolitikára, egyrészt a várttól elmaradó növekedés, másrészt a külkereskedelmi egyenleg romlása. A 2017. évi GDP-növekedési tervek teljesítésével nem lesz gond, a béremelések és a beáramló uniós pénzek biztosítják majd a betervezett növekedéshez szükséges forrásokat.

Ami viszont a 2018-as GDP-t illeti, annak a 4,3 százalékos növekedésének eléréséhez további erőfeszítésekre lesz szükség. Az Állami Számvevőszék véleményében is burkolt, negatív megállapításokat olvashattunk.

Egy: a kormány megszegi saját korábbi kormányhatározatát, amelyben 1,8 százalékos hiánycélt tűzött ki még 2016-ban. Kettő: 1500 milliárd forint kiadás részben vagy egészben nem minősíthető megalapozottnak, köztük olyan tételekkel, mint a

buszos közszolgáltatások, a gyógyszerkassza vagy a közmunkaprogram. Három: a kiadási előirányzatok fele, vagyis 10 ezer milliárd forint felülről nyitott, azaz az Országgyűlés jóváhagyása nélkül túlléphető.

A törvényjavaslat általános indoklása szerint Magyarország 2018. évi költségvetése a munkából élő emberek költségvetése lesz. Ezzel szemben a tények rávilágítanak, hogy a kormány és a Fidesz számára nem a munkabérből élők a legfontosabbak. A 2010 óta eltelt időszakot tekintve a GDP arányában mért közterhek 37,5 százalékról 39,2 százalékra nőttek, az adórendszer pedig a gazdagok érdekeit szem előtt tartva változott. Az alacsony jövedelmű családok adói nőttek. Megszűnt a minimálbér adómentessége, a 27 százalékos áfakulcs pedig az Európai Unióban a legmagasabb. A munkabérből, főleg minimálbérből, illetve garantált bérminimumból élők adóterhei 2018-ban is a legmagasabbak közé tartoznak Európában. A munkából élők költségvetése és annak adócsomagja a gazdagoknak kedvez.

Az MSZP a 2018. évi költségvetésről szóló törvényjavaslat elfogadását nem támogatja, mivel a 2018. évi büdzsé az igazságtalanság költségvetése. Köszönöm szépen, elnök úr.

DR. CZOMBA SÁNDOR (Fidesz), a bizottság alelnöke, a továbbiakban ELNÖK: Köszönöm szépen. A KDNP képviselőcsoportjából Hollik képviselő úrnak adom meg a szót.

HOLLIK ISTVÁN (KDNP): Köszönöm szépen, elnök úr. Röviden elmondanám a KDNP véleményét.

Mi úgy látjuk, hogy egy olyan költségvetési tervezet van előttünk, ami megalapozott, tehát el lehet mondani, hogy annak ellenére, hogy 2018-ban választások lesznek, ez nem egy választási költségvetés; bőven 3 százalék alatt fog teljesülni a hiánycél. És ami még ennél is sokkal fontosabb, hogy ez a munkából élők és a családok költségvetése. Ez a költségvetés mindent megtesz annak érdekében, hogy a magyar emberek biztonságát a továbbiakban is szolgálja.

A munkából élők azért léphetnek egyet előre, hiszen folytatódnak azok a béremelési programok, amelyek már a korábbiakban elindultak, egyrészt az életpályaprogramok, másrészt pedig a minimálbér-, illetve a szakmunkásbérminimum-, tehát a garantáltbérminimum-emelés, és ennek párhuzamosan a szociális hozzájárulási adó csökkentése.

A családok továbbra is kiemelt támogatottjai a költségvetésnek. Ezt mutatja az is, hogy a jövő évi költségvetésben közel 1900 milliárd forint fog jutni a családokra. Összehasonlításképpen: ez az összeg közel 1000 milliárd forinttal volt kevesebb 2010-ben, ennivel kevesebbet fordítottak a szocialisták a családok támogatására.

Éppen ezért mi ezt egy megalapozott és jó költségvetésnek tartjuk. A makrogazdasági számok megalapozottak, mind a növekedés, mind az államadósság-csökkenés, mind a költségvetés hiánya tekintetében. Azt látjuk, hogy ez a költségvetés valóban a munkából élőket és a családokat támogatja, ezért a KDNP támogatni fogja azt. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Volner képviselő úr a szó.

VOLNER JÁNOS (Jobbik): Köszönöm szépen. Tisztelt Képviselőtársaim! Először is le kell szögeznünk azt, hogy ez a nemzetközi környezet, ami szemmel láthatólag javult az elmúlt időszakban, természetesen alapvetően a költségvetésünkre is hatással volt és a költségvetésünkre gyakorolt pozitív hatás kevésbé tulajdonítható a

kormányzat költségvetést érintő gazdaságpolitikai lépéseinek, sokkal inkább a nemzetközi környezet vált kedvezőbbé.

Mire is gondolunk? Gondolhatunk arra, hogy az amerikai jegybank egy jelentős expanziót hajtott végre, először 85, aztán 60 millió dollárral, később valamivel kevesebbel igyekezett élénkíteni a gazdaságot, ezáltal az olyan feltörekvő piacokon, mint Magyarország is, természetesen csökkentek az államadósság finanszírozási költségei, és ilyen módon ez a kedvező nemzetközi tendencia hozzájárult ahhoz, hogy Magyarországon a költségvetés egyensúlyi állapota felé mozduljunk el. *(Hollik István és Ritter Imre távoznak a bizottság üléséről.)*

Szintén fontos megemlíteni, hogy a 2008-as gazdasági válság lecsengése után konjunktúra ütött be Európában is. Az európai gazdaság egészében véve jól megy, különösen a német gazdaság, amihez a magyar gazdaság számos szállal kapcsolódik. Le kell azonban szögezni azt, hogy nem minden esetben látjuk azt, hogy ebből a közjó növekedése, az emberek életszínvonalának a javulása is következik. Elég, ha csak arra gondolunk, hogy a korábbinál jóval többen, immár 600 ezren vándoroltak el Magyarországról külföldre dolgozni.

Éppen ezért fontos megnéznünk a fenntarthatósági szempontokat, hogy ez a költségvetés megfelel-e ezeknek a szempontoknak, és milyen módon állt helyt ilyen szempontú vizsgálat esetén. Először is, Magyarország korfája rendkívül rosszul néz ki. A magyar társadalom erősen elidősödik, a fiataloknál eleve fele annyian születnek meg a gyermekek, mint amennyien meg kellene hogy szülessenek ahhoz, hogy az ország jelenlegi lélekszáma megmaradjon. Illetve fontos látni azt is, hogy a fiatalok között egyre inkább korszakos trenddé vált az, hogy elvándorolnak Magyarországról. Ebben a költségvetésben ezeknek a sajnálatos tendenciáknak a megakadályozására gyakorlatilag nem történtek érdemi lépések.

Konkrétan: a családi pótlék, az anyasági támogatás, a gyes, a gyet és a további, gyermekneveléssel kapcsolatos támogatások 2018. évi kiadási előirányzata, - 406,5 milliárd forint - 7,3 milliárd forinttal marad el a 2017. évi előirányzathoz képest. Magyarul: amiről Hollik képviselő úr beszél, ezen a területen, pont a családok, illetve a gyermeknevelés szempontjából fontos költségvetési támogatásoknál erős visszalépés történt, hiszen még az infláció ütemét sem tartja jelenleg a kormány, éppen ellenkezőleg, nominálisan is 7,3 százalékos csökkenés volt e téren.

Fontos azt is látni, hogy a munkaerő újratermelésére szolgáló nagy állami rendszerek reformjára vonatkozó elképzeléseket és ezek tőkeellátottságát javító elképzeléseket sem tükrözi jelenleg a költségvetés. Az egészségügyben, az oktatásban egyaránt az Európai Unió színvonalát nem meghaladó és el nem érő támogatási intenzitást láthatunk az állam részéről.

Fontos látni azt is, hogy a bérek hogyan alakulnak. Az átlagkereset Magyarországon 2008-ban a német átlagbérek 31,9 százalékát tette ki, 2010-ben, amikor a Fidesz kormányt váltott, 29,7 százalékát, 2015-ben alig több, mint negyedét, 25,1 százalékát. És látható az is, hogy ha ezeket a béreket euróban számoljuk és a német munkások bérével vetjük össze, akkor jövőre sem várható, még a bejelentett minimálbér és egyéb emelések ellenére sem, bérfelzárkózás Magyarországon. A bérlszakadásunk a német munkásokhoz és egész Nyugat-Európához képest, de különösen a szomszédos államokhoz képest folytatódni fog.

Szintén le kell szögezni azt is, hogy a jelentős adókedvezményeket nem a magyar embereknek és nem a magyar kisvállalkozásoknak nyújtotta az állam, hanem a költségvetés tervei szerint pont a legnagyobb vállalatokat szeretné megsegíteni. A társaságiadó-csökkentés a legnagyobb árbevételű, legnagyobb méretű vállalkozások számára kedvez, őket juttatja előnyhöz, a magyar vállalkozásoknak ezen a téren nem segítettek.

Szintén nem számolta fel a jövő évi költségvetésben a kormány azt az anomáliát, hogy Magyarországon egy magyar vállalkozó jobban jár akkor, ha külföldi céggént kezd el tevékenykedni, mert akkor nem kell a nyeresége után osztalékadókat fizetnie, és ilyen módon egy jelentős adóhátrányba kerülnek a magyar vállalkozások. Valószínűleg ennek is köszönhető az, hogy Mészáros Lőrinc Seychelle-szigeteki cégekkel hozható összefüggésbe. Valószínűleg neki is jobban megéri ilyen módon beruházni, mintha mondjuk egy magyarországi vállalkozással tenné meg ugyanezt a lépést.

Fontos látni azt is, hogy a társasági adó 2018. évi előirányzata 362,6 milliárd forint, ami 233,1 milliárd forinttal, 39,1 százalékkal marad el a 2017. évi módosított előirányzattól. Ezt azért fontos rögzíteni, mert ezt a bizonyos 233,1 milliárd forintot nem a dolgozó magyar emberek béremelésére fordítja a kormány, hanem a Magyarországon meglepedett, legnagyobb árbevételű, alapvetően külföldi tulajdonú vállalkozásokhoz kerül ilyen módon a pénz.

Szintén beszélni kell arról, hogy mennyire igazságtalan az az adópolitika, amit a kormány folytat, és milyen költségvetésbevételek-kieséshez vezet, itt a bankadó és a hitelintézeti járadékokra gondolok. Ebben az esetben is azt láthatjuk, hogy a bankadó az elmúlt évek időszakához képest kevesebb mint a fele lett. A bankokat, pont a nagy bankokat, az 50 milliárd mérlegfőösszeg feletti bankokat segítette ez a kormány, az átlagemberhez ebből az összegből gyakorlatilag semmi nem jutott. A hitelintézeti járadékot pedig egyszerűen eltörölte a kormány. Tehát itt egy olyan adónemről beszélünk, amit egyszerűen eltöröltek. A magyar embereknek bezzeg nem csökkennek hasonló módon az adóterhei!

Néhány szót kell ejtenünk arról is, hogy a magyar gazdaság miért nem tud felpörögni, és miért nem tud önerejéből talpra állni. Nem kis részben ennek ahhoz van köze, hogy a devizahitelek helyzetét nem rendezte megfelelően a kormány, piaci alapon, többéves késlekedéssel forintosították a devizahiteleket. Ilyen módon járultak ahhoz hozzá, hogy az emberek a devizahiteles-csapda után ugyanúgy hitelcsapdában maradtak. Most már ugyan nem devizahitelben, hanem forintban tartják nyilván az adósságukat, de ezeket a megemelt összegeket nem tudják fizetni. A magyar gazdaságból ebből adódóan hiányzik a devizahitelek diszkrecionális jövedelme, hiszen az összes pénzüket a bankokhoz hordják és hiteltörlesztésre fordítják.

Diszkrecionális jövedelem híján pedig nem kapnak a magyar vállalkozások elegendő megrendelést, nem tud pörögni a gazdaság, és a jövő évi költségvetés ezen a területen gyakorlatilag semmit nem változtat az idejéhez képest. Konzerválja azt az állapotot, ami a magyar gazdaságot lehúti, a növekedési lehetőségeinket visszafogja. A Jobbik ebből adódóan természetesen nem tudja támogatni a jövő évi költségvetést. Köszönöm szépen, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Riz Gábor képviselő úr a szó.

RIZ GÁBOR (Fidesz): Köszönöm szépen, elnök úr. Mielőtt a Fidesz állásfoglalását ismertetném, Volner képviselőtársamnak két gondolatot. Már a múltkor is az Eurostatból idéztem a számára, az enyhén szólva is lazán kezelendő adatokat pontosítani szeretném kicsit.

A gazdasághangulat-index alapján ma Európában - az Eurostaton visszakövethető - és Magyarországon a gazdasághangulat-index pozitív, az utóbbi pár évben nő. Ugyanez vonatkozik Európa többi országára is és ha a növekedés megnézi az Eurostat valamennyi tagállamára kivetítve, ez a hangulat nagyjából az átlagot mutatja. Tehát nem pesszimiztába fordul.

Ami a nemzetközi vándorlási egyenleget illeti. Magyarország ugyanúgy tagja annak a nyitott európai munkaerőpiacnak, mint amely bármely tagország esetében

fennáll. Magyarországnak az ezer főre vetített mutatója 1,5 százalékpont. Ugyanez például Írország esetében 12,9 százalékpont, Ausztria esetében pedig 13 százalékpont. Tehát úgy gondolom, kicsit visszafogottabban kezeljük az Eurostat számainak ismeretében azokat a kijelentéseket, hogy Magyarországról hány ember vándorolt el.

Természetes európai népességmozgásról, a munkaerőpiacnak egy természetes belső mozgásáról van szó, amely mint mondtam, európai átlag alatti. Ettől függetlenül minden értékes munkaerő, amely legyen felsőfokú végzettségű vagy középfokú végzettségű, érzékenyen érinti a magyar munkaerőpiacot. És akkor áttérnék a konkrét vélemény elmondására.

A kormány az Alaptörvényből eredő tartalmi és formai követelményeknek megfelelően terjesztette be az Országgyűlésnek a 2018. évi központi költségvetésről szóló törvényjavaslatot. A gazdaságpolitika egyik legfontosabb célja az államadósság folyamatos csökkentése, a GDP-arányos költségvetés hiányának 3 százalék alatti tartása, a foglalkoztatás bővítése, a versenyképesség javítása és a kiegyensúlyozott gazdasági növekedés biztosítása volt. Ennek érdekében a kormány 2010 óta jelentős strukturális átalakításokat hajtott végre a munkaerőpiac, a nyugdíjrendszer, az adórendszer, az oktatás és a közigazgatás területén egyaránt. Ezt az utat folytatva készült el a 2018. évi költségvetési törvényjavaslat.

Helyreállt a költségvetési és a pénzügyi egyensúly, az államadósság csökkenő tendenciát mutat és gyorsul a gazdasági növekedés. Magyarország maradéktalanul visszafizette az IMF-től és az Európai Uniótól felvett kölcsönt. A közös erőfeszítéseket a piac után a hitelminősítő cégek is elismerték azzal, hogy a tavalyi évben visszaemelték hazánkat a befektetési ajánlású kategóriába.

Magyarország 2018. évi költségvetése a munkából élő emberek költségvetése lesz, ezért annak célja a teljes körű foglalkoztatottság megteremtése. 2010-hez képest több mint 700 ezer új munkahely jött létre, ezek döntő többsége piaci álláshely.

Jövőre is folytatódnak a béremelési programok a közszférában. A piaci szférában a munkát terhelő adók újabb csökkentése teszi lehetővé a bérek további növekedését. Folytatódik a minimálbéremelés, az idei 15 százalékos emelés után 2018-ban további 8 százalékkal nő a minimálbér. A szakmunkás-minimálbérek esetében az emelkedés 12 százalékos lesz. Jövőre további, átlagosan 5 százalékkal nő a katonák, a rendvédelmi dolgozók fizetése, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal foglalkoztatottjaié pedig újabb 15 százalékkal.

Az egészségügyi ágazat szakdolgozói, valamint az Országos Mentőszolgálat állományában lévő alkalmazottak további illetményemelésben részesülnek. 5 százalékkal nő a bírók, az ügyészek, a felsőoktatási oktatók, a kutatók és a tanárok bére. A költségvetés fedezetet nyújt valamennyi, már végrehajtott intézkedés továbbviteléhez is, így a pedagógusok életpályájára, kapcsolódó bérintézkedéseire, a járási és megyei kormányhivatalok munkatársainak állami tisztségviselői életpályájára, valamint a már végrehajtott egészségügyi, szociális és kulturális bérintézkedésekre egyaránt. A jövő évi költségvetés szélesíti a családtámogatási rendszert, 2018 januárjában havi 35 ezer forintra nő a kétgyermekes családok havi adókedvezménye, így összesen már évi maximum 420 ezer forint kedvezményt kaphatnak.

Az elsőházások is változatlanul számíthatnak az adókedvezményre. 226 milliárd forint áll majd rendelkezésre az otthonteremtési program támogatására, ez 15 milliárd forinttal haladja meg a 2017-es összeget, ami 7 százalékos bővülést jelent. A családi otthonteremtési kedvezmény keretében a három- és többgyermekes, új lakást építő vagy vásárló családok 3 százalékos fix kamatozású lakáskölcsönt vehetnek igénybe.

Folytatódik az adócsökkentések politikája az éttermi étkezés, az internetszolgáltatás és a hal áfájának 5 százalékos mérséklésével. A kormány 2010-ben azt a vállalást tette, hogy évről évre megvédi a nyugdíjak reálértékét, vagyis megőrzi

azok vásárlóerejét, ezért a mindenkori nyugdíjmelés mértékét az adott évre tervezett infláció mértékéhez igazítja. Ennek köszönhetően 2011-2016 között a nyugdíjak átlagosan több mint 23 százalékkal nőttek, a tartósan alacsony infláció miatt vásárlóerejük mintegy 10 százalékkal javult.

Jövőre az infláció mértékével megegyező nyugdíjmelést valósít meg a kormány, továbbá a gazdaság dinamikus növekedésének eredményeként külön kormányzati intézkedésekre is sor kerül. A kormány döntött arról, hogy az ebben a költségvetési ciklusban rendelkezésre álló európai uniós összegek 60 százalékát gazdaságfejlesztésre fordítja, amit a bizottság üdvözöl. Az útfelújításokra szánt költségvetési forrás pedig több mint 30 milliárddal haladja meg a 2017. évben e célra tervezett összeget.

A magyar gazdaság 2018-ban már a hatodik esztendőben növekedhet töretlenül, a bővülés az uniós átlagot is meghaladta. A jövő évi költségvetés megőrzi az államháztartás stabilitását; folytatódik az államadósság csökkentése; a gazdasági növekedés várhatóan 4,3 százalék lesz, 2,4 százalékos hiány és 3 százalékos infláció mellett.

Összességében tehát megállapítható, hogy a jövő évi költségvetés megfelel a jogszabályi előírásoknak, jól szolgálja a nemzetgazdaság növekedését és az abban szerepeltetett adatok pedig megbízhatóak. Köszönöm szépen. *(Hadházy Sándor távozik a bizottság üléséről.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Az előterjesztőt szeretném kérdezni, Adorján helyettes államtitkár urat, hogy kíván-e az elhangzottakra reagálni. *(Jelzésre.)* Parancsoljon!

Dr. Adorján Richárd reflexiója

DR. ADORJÁN RICHÁRD helyettes államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium): Köszönöm szépen. Én is tisztelettel köszöntöm a bizottságot. Én úgy gondoltam, hogy miután a Gazdasági bizottságban vagyunk, egyetlen témában azért mindenképpen szeretnék szólni, ez pedig az elhangzott strukturális deficit témája. Olyan köntösben hangzott el, hogy itt megsértjük a jogszabályt, illetve hogy a közpénzügyi szabályrendszer ellenében történik ennek a meghatározása vagy az alakulása, inkább így fogalmaznék.

Ezt annyiban kell hogy pontosítsam, hogy valóban, a probléma valós. A strukturális deficit a normál költségvetési hiányból, az uniós módszertan szerinti költségvetési hiányból képzett olyan mutató, aminek a módszertana egyébként nem egységes. Egy olyan mutató, amely az egyszeri tételeket és a gazdasági növekedésnek a potenciális növekedési pályától való eltérését is figyelembe veszi.

Az európai uniós ajánlások és a hazai jogszabályi környezet is azt írja elő, hogy közeledni kell egy Magyarország számára, a magyar költségvetés számára meghatározott értékhez, nem pedig azt, hogy ezt minden évben teljesíteni kell. Az Európai Unió megfelelő szerve, az Európai Bizottság értékeli is, hogy ez a közeledés mennyiben valósul meg, illetve amennyiben nem, akkor erre nézve egy úgynevezett szignifikáns eltérés, eljárás van kilátásba helyezve, ami egyébként nem jár szankciókkal. Ez egy sokkal enyhébb eljárás, mint a túlzottdeficit-eljárás. Azt kell látni, hogy ez egy szakmai ajánlás minden ország költségvetése számára, ami sokkal kevésbé jelent küszöbértéket, mint a 3 százalékos maastrichti szabály, amit a kormány természetesen minden évben a benyújtott költségvetéssel és a végrehajtott költségvetéssel is teljesít. Úgyhogy ez esetben én azt emelném ki, hogy itt nincs szó konkrét szabályok megszegéséről, hanem arról van szó, hogy a kormányzat azt az utat választotta, hogy inkább egy kicsit magasabb hiánnyal ösztönzi a gazdasági

növekedést, mert összességében ez egy sikeresebb gazdasághoz és költségvetés-megvalósuláshoz vezethet, értelemszerűen a társadalompolitikai célok megvalósítása mellett, minthogy egy minden kritériumnak pontosan megfelelő, nagyon alacsony hiánnyal egyébként a gazdaság ösztönzését ne tudná megfelelően ellátni.

Úgyhogy egy ilyen dilemmában, ami minden országban van egyébként, ez nem magyar specifikus, választotta azt a kormány, hogy egy magasabb, de még egyszer hangsúlyoznám, a 3 százalékos küszöbértéknél még így is lényegesen alacsonyabb hiánycélt választ. Úgyhogy azt hiszem, ez indokolható, és eddig a bizottsági visszajelzések is azt igazolták - természetesen ezt az eljárást nem indították el Magyarországgal szemben -, hogy a Bizottság is tudja ezeket az érveket respektálni. Köszönöm szépen.

Kérdések, válaszok, határozathozatalok

ELNÖK: Köszönöm szépen, helyettes államtitkár úr. Ezek után a részletes vita első szakaszának lezárásáról szeretnénk dönteni. Ki az, aki az első szakasz lezárását támogatja? *(Szavazás.)* 6 igen szavazat. Ki az, aki nem támogatja? *(Senki sem jelentkezik.)* Ki az, aki tartózkodott? *(Szavazás.)* 3 tartózkodással a bizottság a részletes vita első szakaszának lezárását támogatta.

Áttérünk a részletes vita második szakaszára. A bizottság a törvényjavaslatához érkezett képviselői módosító javaslatokból azokat tárgyalhatja, amelyeket hozzá nyújtottak be, 106 darabról beszélünk. Itt alternatív javaslatom lenne a tisztelt bizottság tagjai felé. Itt többfajta lehetőség van a szavazásra. Vagy soronként, 99 soron megyünk végig, vagy csoportban, csomagban próbáljuk a szavazást lefolytatni. Ez utóbbit szeretném javasolni a bizottság tagjainak.

Úgy, hogy frakciónként megyünk végig, de természetesen ha akármelyik frakció esetében különsvavazást kér valaki, akkor természetesen azt a pontot külön fogjuk megszavazni. Nem tudom, ez elfogadható-e. *(Általános helyeslés.)* Amennyiben igen, akkor azt gondolom, erről is szavaznunk kellene.

Tehát kérdzem, hogy ki az, aki a csomagban való szavazást támogatja. *(Szavazás.)*

Ez egyhangú igennek tűnik. Köszönöm szépen a rugalmasságot és a megértést.

Akkor ráfordulnánk a szavazásra. Képviselőtársaim is megkapták, elektronikus formában is, és ha minden igaz, mindenki előtt ott van a módosítás. A Fidesz-frakció esetében azt javasoljuk, hogy külön szavazzunk, mert lesz olyan módosító, amiről fontos a különsvavazás.

Az 1. sorszám alatti, 15381/1197. számú módosító javaslatról szavazunk. Kérdzem az előterjesztő álláspontját.

DR. ADORJÁN RICHÁRD helyettes államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium): Mielőtt az álláspontomat elmondom, hangsúlyoznom kell, hogy a kormány nem tárgyalta még ezeket a módosító indítványokat. Tehát amit mondani tudok, az egy előzetes tárcaálláspont. Ez az előzetes tárcaálláspont az, hogy nem támogatjuk ezt a módosító javaslatot.

ELNÖK: Nem támogatják. Köszönöm szépen. Kérdzem képviselőtársaimat, hogy ki az, aki támogatja a javaslatot? *(Szavazás.)* 6 igen szavazat. Ki az, aki nem támogatja? *(Szavazás.)* 3 nem szavazat. *(Bánki Erik visszaérkezik a bizottság ülésére.)*

A 2. sorszám alatt szerepel a 15381/1198. számú módosító javaslat. Kérdzem az előterjesztőt.

DR. ADORJÁN RICHÁRD helyettes államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium): Nem támogatjuk.

ELNÖK: Nem támogatja. Ki az, aki támogatja a javaslatot? *(Senki sem jelentkezik.)* Senki sem támogatja.

A 3. sorszám alatt szerepel a 15381/1199. számú javaslat, ugyancsak Pócs János javaslata.

Kérdezem az előterjesztőt.

DR. ADORJÁN RICHÁRD helyettes államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium): Nem támogatjuk.

ELNÖK: Kérdezem, ki az, aki támogatja a javaslatot? *(Senki sem jelentkezik.)* Senki sem támogatja.

A 4. sorszám alatt szerepel a 15381/1201. számú javaslat, Hadházy Sándor képviselő úr javaslata. Kérdezem az előterjesztő álláspontját.

DR. ADORJÁN RICHÁRD helyettes államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium): Ezt támogatjuk.

ELNÖK: Támogatják. Kérdezem, ki az, aki támogatja. *(Szavazás.)* 8 igen szavazat. Ki az, aki nem támogatja? *(Senki sem jelentkezik.)* Ki tartózkodik? *(Szavazás.)* 1 tartózkodást látok. És akkor visszaadom az ülés vezetését az elnök úrnak.

(Az ülés vezetését Bánki Erik, a bizottság elnöke veszi át.)

BÁNKI ERIK (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Köszönöm szépen a segítséget, alelnök úr. Folytatjuk tovább.

Ahogy az alelnök úr kérte, az MSZP-s módosítókról egyenként szavazunk. Tehát elsőként a 15381/401. számon szereplő indítvány következik, amelyet Tóth Csaba alelnök úr nyújtott be. Kérdezem, hogy mi a tárca álláspontja.

DR. ADORJÁN RICHÁRD helyettes államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium): Nem támogatjuk.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Ki az, aki támogatja a javaslatot? *(Szavazás.)* 2 igen szavazat. Ki az, aki nem támogatja? *(Szavazás.)* 8 nem szavazat. Ki tartózkodott? *(Szavazás.)* 1 tartózkodással, 2 igen szavazattal és 8 nem szavazat ellenében a bizottság nem támogatta a javaslatot.

A 15381/402. számon szintén Tóth Csaba alelnök úr indítványa szerepel. Kérdezem, hogy mi a tárca álláspontja.

DR. ADORJÁN RICHÁRD helyettes államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium): Nem támogatjuk.

ELNÖK: Az előterjesztő nem támogatja. Kérdezem, ki az, aki támogatja az indítványt. *(Szavazás.)* 2 igen szavazat. Ki az, aki nem támogatja? *(Szavazás.)* 8 nem szavazat. Ki tartózkodott? *(Szavazás.)* 1 tartózkodással, 2 igen szavazattal és 8 nem szavazat ellenében a bizottság nem támogatta a javaslatot.

Az alelnök úr kért szót. Meg is adom a szót.

TÓTH CSABA (MSZP), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen, elnök úr. Szeretnék részletes indoklást kérni, hogy a tárca miért nem támogatja azt, hogy a kormányzati beruházásban készülő Puskás Stadion környékére parkolók létesüljenek és parkolókat építsenek. Úgyhogy legyen szíves nekem ezt részletesen indokolni, hogy ennek mi az oka! Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. A helyettes államtitkár urat kérem, hogy válaszoljon az alelnök úr kérdésére!

DR. ADORJÁN RICHÁRD helyettes államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium): Ezeket a módosító indítványokat, mind a 1174., mind a 1175. számon benyújtottakat alapvetően azért nem tudjuk támogatni, nem elsősorban a módosító pozitív lába miatt, tehát ahova a közpénzt mint kiadást tenné, hiszen értelemszerűen a kormányzat is tudja, hogy nagyon sok olyan hely van, amire lehetne költeni ebben a költségvetésben, hanem a módosító indítvány másik lába miatt, ez a lakossági kommunikációs feladatok elől venne el forrást. A kormány úgy gondolja, hogy nagyon fontos a lakossággal tartani a kapcsolatot a fontos, társadalmat érintő kérdésekben.

Erre nézve a megfelelő összeg elő van irányozva a költségvetésben, ezért ennek a csökkentését nem támogatjuk. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. A következő a 15381/1205. számú indítvány, Kunhalmi Ágnes képviselő asszony indítványa. Kérdezem, hogy mi a tárca álláspontja.

DR. ADORJÁN RICHÁRD helyettes államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium): Nem támogatjuk.

ELNÖK: Köszönöm. A bizottság tagjait kérdezem, ki az, aki támogatja az indítványt. *(Szavazás.)* 3 igen szavazat. Ki az, aki nem támogatja? *(Szavazás.)* 8 nem szavazat. A bizottság nem támogatta a javaslatot.

Volner János frakcióvezető urat kérdezem, hogy a Jobbik indítványainál elfogadja-e azt, hogy csomagban szavazzunk. *(Volner János: Igen.)* Jó, köszönöm. *(Jelzésre.)* Bocsánat, akkor fordítva teszem fel a kérdést: valamely indítványt kikér-e különszavazásra? *(Volner János: Nem.)* Nem. Köszönjük.

Akkor viszont egyben fogunk szavazni a jobbikos képviselői indítványokról. Kérdezem a tárcát, van-e ezek között olyan indítvány, amit a tárca támogat.

DR. ADORJÁN RICHÁRD helyettes államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium): Nem, nincs olyan indítvány, tehát nem támogatjuk egyiket sem. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. A bizottság tagjait kérdezem, ki az, aki támogatja a jobbikos képviselők indítványait. Kérem, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* 1 igen szavazat. Ki az, aki nem támogatja? *(Szavazás.)* 8 nem szavazat. Ki az, aki tartózkodott? *(Szavazás.)* 2 tartózkodás. 1 igen szavazattal, 8 nem szavazattal és 2 tartózkodás mellett a bizottság nem támogatja a módosító javaslatokat. Ezzel az egyéni képviselői indítványok végére értünk.

Javaslatot teszek egy bizottsági módosító indítvány benyújtására. Kérdezem, hogy a tárcának mi az álláspontja a bizottsági módosító indítvány tervezetéről.

DR. ADORJÁN RICHÁRD helyettes államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium): Támogatjuk.

ELNÖK: Köszönöm szépen. A bizottság tagjait kérdezem, ki az, aki támogatja, hogy ezt az indítványt benyújtsuk. Kérem, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* 8 igen szavazat. Ki az, aki nem támogatja? *(Senki sem jelentkezik.)* Ki az, aki tartózkodott? *(Szavazás.)* 3 tartózkodás. 8 igen szavazattal, 3 tartózkodás mellett a bizottság a módosító indítvány benyújtásáról döntött. Köszönöm szépen.

Az összes módosító indítványról történő szavazás végére értünk. Így most már nem marad más hátra, mint a részletes vita lezárásáról kell döntenünk. Ki az, aki támogatja az indítványomat, hogy lezárjuk a részletes vitát. Aki igen, kérem, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* 8 igen szavazat. Ki az, aki nem támogatja? *(Szavazás.)* 3 nem szavazat. Ki az, aki tartózkodott? *(Senki sem jelentkezik.)* 8 igen szavazattal, 3 nem szavazat mellett a bizottság a részletes vita lezárásáról döntött.

Ki az, aki támogatja a részletes vitáról szóló jelentés elfogadását? Aki igen, kérem, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* 8 igen szavazat. Ki az, aki nem támogatja? *(Szavazás.)* 3 nem szavazat. Ki az, aki tartózkodott? *(Senki sem jelentkezik.)* 8 igen szavazattal, 3 nem szavazat mellett a bizottság a részletes vitáról szóló jelentést elfogadta.

A helyettes államtitkár úrnak és kollégájának köszönöm, hogy a bizottság rendelkezésére álltak. Ezzel a módosított napirend szerint 4. napirenddel végeztünk, az arról szóló tárgyalást lezárom.

Az ülés berekesztése

Kérdezem a bizottság tagjait, hogy az egyebek között van-e valakinek valamilyen felvetése. *(Senki sem jelentkezik.)*

Amennyiben nincs, akkor a bizottsági ülést berekesztem. Mindenkinek szép és eredményes napot kívánok! Hétfőn is lesz bizottsági ülésünk.

(Az ülés befejezésének időpontja: 12 óra 56 perc.)

Dr. Czomba Sándor
a bizottság alelnöke

Bánki Erik
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Madarász Mária